

Naročna mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljka izdaja co-
letno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOUVENEC

Telefoni sredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Od Prage do Ankare

Mednarodno-politični dogodki se kar kopi-
čijo. Pri tem mislimo manj na italijansko-nemške
razgovore v Berlinu, ki so se zaključili z bolj
skromnimi uspehi — kot drugače tudi ni moglo
biti —, manj tudi na brezuspešno zadiranje so-
vjetske diplomacije v politično organizacijo Evro-
pe, kot pa na razgibanost, ki je zavladala v
srednji Evropi s sestankom vladarjev Male zveze
v Pragi in z obiskom našega ministrskega pred-
sednika dr. Stojadinovića v Turčiji, ki mu sledi
tako obisk tudi v Sofiji. Človek ima nehoti vtis,
da diha neka silna skupna volja po vsem tem
ogromnem ozemlju od zlate Prage pa tja do
perzijskih in iraških meja v Aziji, da drži ena sama
sveta misel vse milijone ljudi, ki prebivajo med
Karpati in obalami Sredozemskega morja. Veli-
kanska je to ozemlje, sedem narodov prebiva na
njem, a od teh sedem jih je pet, pet velikih in
močnih s svojimi 70 milijoni prebivalcev, danes
zbranih v dveh mogočnih političnih zvezah, v
Mali in Balkanski zvezi, ki sta na tem, da se
spričo razvrane in razglodane Evrope zlijeva v
eno samo mogočno politično voljo. Kajti to in
nič drugega ne more pomeniti sestanek vladarjev
v Pragi na praznik češkoslovaškega naroda, to
in nič drugega večdnovno bivanje našega pred-
sednika vlade v turški prestolnici na običneno
proglasitve turške republike. Na dveh obronkih
te nove veselice, ki se razteza iz osrčja Evrope
tja v globine Azije, se torej te dni med praznič-
nim navdušenjem narodov ustvarja nova skup-
nost, ki so s jo dozoreli narodi Srednje in Bal-
kanske Evrope dali, ker jo potrebujejo za svoj
obsto in ker so prišli do spoznanja, da jo v prvi
vrsti potrebuje tudi Evropa za obrambo svojega
miru.

Nikdo nam ne bo zameril, če se nam pri
takšnem premišljevanju nekoliko dvigne glava in
nam srca ponosneje bijejo v vzravnanih prsah. Ni
še dolgo tega, ko je bil Balkan »nori vrh Evrope«,
kot so ga veslele rade nazivale, odkoder so
izhajali vsi pretresljivi in življenju evropske dru-
žine. Bila je to dežela avanturistov, ki so trumo-
ma prihajali poslani od veselih, da vžigajo temne
strasti in hujkajo narode drugega proti drugemu.
Ni še dolgo tega, ko je tudi Srednja Evropa bila
še šibka devica, o kateri so mislele veselice, da
bo vsaki izmed njih na razpolago, in ko je še
veljalo, da se državam, organiziranim v Mali
zvezi, lahko vsakdo posmeje. In veselice so bile
pripravljene, da razlegnejo roke svoje zaščite
nad temi prokletimi ozemlji, polnimi nevarnih
eksplozivov. Danes je slika druga. Vulkansko
ozemlje Evrope se je preselilo drugam. Potresni
pas je zapustil naše kraje. Starodavne trdnjave
zapadne kulture se majoje, stari, v političnem
življenju preizkušeni in dozoreli narodi izgubljajo
glavo in smer, dih razdejanja najlepših vrednot,
ki je prej pustošil po naših krajih, okužuje sedaj
države, ki so se nazivale zibelke civilizacije. Mi
pa smo se pomirili. Pomirili pa zato, ker je pri
nas vsch zrasla velika samozavest, ponos na svoj
lasten narodni napredek, zavest nadalje o skupni
povezanosti naših političnih in gospodarskih in-
teresov. Končno pa tudi občutek svobode, po
kateri smo tako dolgo hrepeli, se za njo borili
in žrtvovali in ki je nečemo sedaj zapraviti v
lahkomisljenem igračkianju s svojimi usodami.
Svoje dni so politični in kulturni modriji zapisali
o vzhodu, da od tam prihaja luč. Nekdaj je to res
bilo. Toda prišla so stoletja, ko je vzhod dajal
samo gnulobo od sebe, ki je zanašala strup in
razkroj proti zapadu. Toda danes postaja menda
ta izrek zopet resničen in če je Sovjetska Rusija
še enkrat tako strašno zanikala njegovo resnič-
nost, se nam zdi, da prihaja z urnimi koraki doba,
ko bo vzhod s sodelovanjem Balkana in Srednje
Evrope zopet uveljavil svojo davno izgubljeno
čast.

Morda se te besede na prvi vid berejo hom-
bastično. Toda, če smo se že toliko časa suženi-
sko priklanjali zapadu in njegovi močnatosti in
suženjsko posnemali njegove razvade in suženi-
sko sprejemali njegova povelja, zakaj bi ne smeli
izreči svoj ponos, ko smo upravičeni, da ugotov-
imo zgodovinska dejstva, ki bodo služila v do-
kaz za to, da sta v povojni Evropi in v vsem
njem trenju ravno Balkan in Srednja Evropa
bila tista predela Evrope, ki sta najbolj podprla
njeno stabilnost in ki sta se najbolj učinkovito
postavila v bran kulturnih pridobitev, ki jih je
evropski zapad začel tako lahkomisljno zaprav-
ljati. In zdaj bi ne smeli dati duška svojemu po-
nosu, ko vidimo, da se istočasno v Pragi in v
Ankari, v Pragi na sestanku vladarjev Male zve-
ze, v Ankari na zboru državnikov Balkanskega
sporazuma, slovesno ponavlja volja 70 milijonov
ljudi, da bodo branili svobodo Evrope pred tira-
nijo idej, ki so dejansko le slabo maskirani po-
hlepi po obnovitvi suženjskih odnosov med
velikimi in malimi narodi. In zakaj bi ne smeli biti
še posebej navdušeni, ko vidimo, da je ravno
naša država po 15 letih zaposlavljanja in omalo-
važevanja, ki je bila v rokah političnih amate-
rjev, ki bi jo bili skoraj zapravili, stopila na plan
kot voditeljica, ki bo izposredovala živo orga-
nično skupnost med obema zvezama, ki jim tudi
obema pripada. Ni naša navada, da bi kogarkoli
obspiral s hvalisanjem in mu pred noge trosili
cvetja. Toda kot objektivni presojevalci, ki se
vsakega resničnega uspeha veselimo in vsako-
mur, naj bo kdorkoli, radi priznanje damo, če
vemo, da ga je zasluzil, smo iskreno veseli, da se
je sedanjim jugoslovanskim vladim posrečilo, da se je
otresla priušnic, ki so ji leta in leta ovirale svo-
boden razgled naokoli in da se je v polnem raz-
umevanju za izreden zemljepisni položaj naše
države — položaj, ki ji daje tudi zgodovinsko
misijo — odločila, da brez strahu in oklevanja
izpolni svojo zgodovinsko nalogo. Mi smo postali
veliko osrednje osišeče dveh mirovnihi blokov
mladih, ki svobodni prebujenihi narodov in skozi
nas se prelaka od zapada proti vzhodu ter od
vzhoda proti zapadu volja za mirno delo in zdrav
napredek. Na naših ramah takorekoč skonita ta
dva močna bloka in v osebnosti naše države se
v enega samega spojata. Če sedanja vlada, ki ji
načeljuje dr. Stojadinović, o katerem vemo, da
si s svojimi značajem naravnost osvaja druge
državnike in druge narode, ne bo zapustila za
seboj nič drugega, kakor samo to, da je jugo-
slavijo postavila nazaj v tir njenega zgodovins-
kega poslanstva v Evropi, jo bo zgodovina že

Pred velikimi dogodki...

Italija vabi k sodelovanju države Male zveze
Bolgarija vstopi v peterodržavni Balkanski pakt
Od Prage do Ankare — ena politična skupnost

Srednjeevropska konferenca

Rim, 28. okt. TG. V političnih krogih se širi
vest, da bo Mussolini v kratkem sklical v Rim po-
sebno srednjeevropsko konferenco. Za
enkrat čaka samo še konca dunajske konference
držav rimskega bloka (Italija-Avstrija-Madžarska),
kjer bodo o podrobnostih te konference razprav-
ljali in se domenili o programu, ki naj ga Italija
predlaga za srednjeevropsko konferenco v Rimu.
Z vsa resnostjo zatrjujejo tukaj, da bo Mussolini
povabil na srednjeevropsko konferenco tudi Nem-
čijo, ki je na povabilo, ki ga ji je izročil grof
Ciano v Berlinu, tako rekoč že pristala, ter dr-
žave Male zveze, ki bodo povabljene takoj
po sklepu dunajskega sestanka. Italijanska vlada
pa se je že potom svojih diplomatskih zastopnikov
razgovarjala z vladami držav Male zveze o tem
vprašanju. Vaš dopisnik se je na merodajnem me-
stu v zunanjem ministrtvu hotel prepričati, ko-
liko je resnice na vesti o sklicanju srednjeevrop-
ske konference s sodelovanjem držav rimske-
ga bloka (Italija-Avstrija-Madžarska), držav
Male zveze (Jugoslavija-Ceškoslovaška-Romu-
nija) ter Nemčije, pa vesti niso niti zanikali,
niti je niso hoteli potrditi.

Odnosaji med Italijo in Jugoslavijo „Jadran ne loči - ampak veže“

Da stojimo pred važnimi dogodki v srednji
Evropi in na Balkanu, dokazuje tudi nov pogon,
ki ga je italijansko časopisje dobilo v načinu
obravnavanja odnosov med Italijo do dr-
žav Male zveze. Naenkrat so se pojavili v
italijanskem časopisju dolgi članki, ki razpravljajo
o izboljšanju teh odnosov in o koristi, ki jih bo
vsa Evropa imela, ako pride do resnega sodelova-
nja. Vprav presenetil pa je članek, ki je izšel v
uradnem fašističnem listu Julijske krajine »Piccolo
di Trieste« in ga je pod naslovom: »Italijan-
sko-jugoslovanski odnosaji v začet-
ku leta XV.« napisal Rino Alessi. Članek ob-
sega pol strani in vsebuje vso zgodovino odnosov
med Italijo in Jugoslavijo od »Pašičeve dobe
do Stojadinovića in njegove nedavne izjave
o razvoju odnosov med Jugoslavijo in Italijo.
Tržaški fašistični list, ki do sedaj ni našel nikoli
kakšne dobre besede na naslov Jugoslavije, v naj-
zgodnejših besedah razpravlja o potrebi, da »iz-
stopimo iz prevelike bojazljivosti
na pot odločnega sodelovanja in da je to v in-
teresu obeh držav, kakor sploh vse Evrope. List se
spušča tudi v razmere v Julijski krajini in pravi,
da v Julijski krajini danes ljudje
svobodno bero in se uče v jeziku, ki
ga rajši imajo in po mili volji kakor
oni sami žele« (!) in da je treba »brati samo
statistiko o knjigah, revijah in časopisih srbskega,
hrvatskega in slovenskega jezika, ki svobodno pri-
hajajo v Julijsko krajino, in si je človek na jasnem
o širokogrudnosti italijanske vlade od dneva na-
prej, ko so se italijansko-jugoslovanski odnosaji
izboljšali« (!) List končno poziva ob vladi, naj se
z optimizmom lotita velikega dela. »Jadran
danes ni več morje, ki loči, ampak
morje, ki veže.«

«Giornale d'Italia» pa obravnava isti pred-
met, ko piše: Zadnja izjava predsednika češko-
slovaške vlade dr. Hodže in znani govor češko-
slovaškega zunanjega ministra dr. Krofite, ki so
ga italijanski listi navdušeno pozdravili, ker so
smatrali češkoslovaško pobudo za sporazum Male
zveze z državami rimskega bloka, onemogočuje tudi

sporazum Češkoslovaške z Nemčijo,
v katerem bi morala igrati Italija odločilno po-
sredovalno vlogo. Današnji italijanski tisk odkrito
zagovarja intimnejše in korektno sodelovanje z
Jugoslavijo ter ne govori samo o gospodar-
skem, temveč tudi o političnem spo-
razumu med Italijo in Jugoslavijo.
«Giornale d'Italia» opozarja na potrebo politič-
nega in gospodarskega sodelovanja z Jugoslavijo
ter povdarja v svojem uvodnem članku, da so
prvi koraki za takšno sodelovanje
že storjeni.

Takšen preokret v pisanju časopisja je zna-
menje, da Italija resno misli uresničiti svoj na-
men, da v novih okoliščinah z vsa vnamo poskusi
razčistiti odnose s državami Male zveze.

Bolgarija

V istem smislu je napisan tudi dolg članek,
ki ga je pariški »Journal« dobil od svojega rim-

skega dopisnika in v katerem razmišlja o »do-
godkih v državah Male zveze in Balkanske zveze
— meneč pri tem sestanek vladarjev Male zveze
v Pragi in dr. Stojadinovičev obisk v Ankari in
Sofiji — ki pričajo, da se pripravljajo velikanske
spremembe v evropskem zunanjepolitičnem polo-
žaju.« Rimski dopisnik posebno opisuje vlogo, ki
jo igra Jugoslavija, češ, da se pod njenim
vodstvom pripravlja vstop Bolgarije v novo
petdržavno Balkansko mirovno zve-
zo — Balkanski pakt imenovano. — List na kon-
cu članka povdarja, da opaža v rimskih uradni-
h krogih veliko pripravljenost, da podprejo to novo
gibanje v srednji in balkanski Evropi. »Prav go-
tovo je,« tako se konča članek, »da bo Italija
na bodoči konferenci rimskega blo-
ka na Dunaju napravila odločilen ko-
rak, da privabi Jugoslavijo in njeni
zaveznici Male zveze, da vstopijo v
delokrog italijanske - avstrijske-
madjarske trozveze.«

Mala zveza v vsej svoji moči

Sestanek vladarjev

Izjave, ki odmevajo po Evropi

Praga, 28. oktobra. AA. (ČTK) Posebni vlak
kralja Karola je privozil danes ob 9.15 na Wilso-
novo železniško postajo. Pridoh vlaka je oznanilo
často topovsko streljanje 21 strelav, godba na pe-
ronu je pa zaigrala romunski himno. Kralja in pre-
stolonaslednika so prvi pozdravili predsednik če-
škoslovaške republike dr. Edvard Beneš, predse-
dnik senata in poslanske zbornice ter predsednik
vlade dr. Hodža, zunanji minister dr. Krofita, vojni
minister g. Mahnik in najvišji zastopniki češkoslo-
vaške vojske.

Kralj Karol je obhodil častno četo, stoječo na
postajnem peronu, nato pa je krenil v častno kač-
nico, kjer so vladarju predstavili navzočne veledo-
stojanstvenike. Visoki gostje so se nato v svečanem
sprevodu odpeljali na Hradčane po ulicah, ki so bile
slavnostno okrašene z romunskimi in češkoslova-
škimi zastavami in med špalirjem velikanskih mno-
žic ljudstva, ki je zaveznika vladarja viharno po-
zdravljalo. Prva dva avtomobila, to je avtomobila,

kjer so se peljali kralj Karol in predsednik repu-
blike dr. Beneš ter prestolonaslednik Mihael in
predsednik vlade Hodža, sta bila obdana s častno
četo konjeniških oficirjev. Na Hradčanih je visoka
gosta sprejel kancelar predsedstva republike.

Kralj Karol II. je sprejel v avdienci takoj po
prihodu na Hradčane predsednika češkoslovaške
vlade dr. Milana Hodžo. Ob istem času sta romun-
ski zunanji minister Antonescu in g. Krofita imela
razgovor. Malo pred 11. uro sta kralj Karol in pre-
zident dr. Beneš krenila v poslopje praške občine,
kjer ju je sprejel in pozdravil praški primator.
Kralj Karol in dr. Beneš sta položila venca na grob
neznane junaka. Velikanska množica ljudi je pri-
rejala kralju Karolu in prezidentu Benešu frenetič-
ne manifestacije.

Opoldne sta kralj Karol in prezident dr. Beneš
prisostvovala na trgu pred poslopjem parlamenta
reviji čet praške garnizije.

Knez-namestnik Pavle: „Gledam s zaupanjem v bodočnost“

Bukarešta, 28. oktobra. AA. V zvezi z obiskom
Nj. Vel. romunskega kralja Karola v Pragi priob-
čuje »Adeverul« danes posebno številko, posvečeno
državam Male zveze. List prinaša pri tej priliki
tudi izjave poglavarjev držav Male zveze. Na na-
slovni strani so slike poglavarjev Male zveze v na-
rodnih barvah. Izjava Nj. kr. Vis. kneza na-
mestnika Pavla se glasi:

Knez namestnik

Svetovna vojna je ustvarila v Srednji Evropi
nov politični red. V tem delu Evrope, preurejenem
na načelu pravice in ravnopravnosti, je bila potreb-
na konstruktivna politika konsolidacije. Da bi to
politiko, ki ustreza novim potrebam, čimbolj po-

spešile, so Romunija, Češkoslovaška in Jugoslavija
sklenile ustanoviti Malo zvezo zaradi složnega dela.
Politika Male zveze je naša popolno razumevanje
pri romunskem ljudstvu, češar aktivno sodelovanje
je bilo dragoceno. Države Male zveze so po uresni-
čenju svojih končnih nacionalnih idealov in v za-
vesti svoje zgodovinske vloge takoj pokazale pri-
pravljenost sodelovati pri organizaciji tega dela Ev-
rope. Z iskreno privrženostjo do miru in tesnega
sodelovanja z vsemi narodi so države Male zveze
po vojni vložile vse svoje napore, da pridobe tudi
druge države Srednje Evrope za to politiko, ki je
tudi v njihovem interesu. Blagodejni vpliv te po-
litike je čutili v mednarodnem življenju in njeni sa-
dovi so bili zelo plodni. Zato gledam z zaupanjem
v bodočnost.

Kralj Karol

»Lidove Noviny« objavljajo izjavo kralja
Karola uredniku tega lista: Moje veselje nad tem
potovanjem je tem večje, ker se z njim podčrtava
nerazdeljivo edinstvo Male zveze. Ta organizem
mora biti zmeraj bolj močan in prav tako tudi so-
delovanje z državami Balkanskega sporazuma, ker
vse to ponazarjajo politiko, ki hoče zagotoviti mir
vsem zaveznikom.

Edvard Beneš

Predsednik republike dr. Beneš je tudi podal
izjavo uredniku tega lista: Obisk kralja Karola Če-
škoslovašid je dogodek največje mednarodne važ-
nosti. Ta dokazuje, da sta Romunija in Češkoslova-
ška zvezani s pogodbo, ki je nič ne more raztrgati.
Ta pogodba pa dokazuje, da bomo mi znali upora-
biti vse sile in vsa sredstva, da zagotovimo mir na-
šim trem narodom in zaščitimo življenjske interese
naših treh držav.

Dr. Stojadinović: „Naša mirna in objektivna smer“

List priobčuje dalje izjave predsednika minist-
skega sveta in zunanjega ministra dr. Stojadinovića,
ki pravi v svoji izjavi:

V svojih stikih z inozemstvom hodi jugoslovans-
ka kraljevska vlada po poti, po kateri se je tudi
doslej ravnila. Iz vsega srca želim okraniti svoji
zunanji politiki njeno mirno in objektivno smer.
Prvo načelo naše zunanje politike je ohranitev naj-
prisrčnih stikov z našimi zavezniki in najboljših
stikov s sosedi. Temu cilju so posvečeni vsi napori

Konec na 2. strani spodaj.

Veliki dnevi v Ankari

Turška prestolnica pozdravlja dr. Stojadinovića

Ankara, 28. oktobra. AA. Predsednik jugo-
slovanske vlade in zunanji minister dr. Stojadi-
nović s svojo gospo in spremstvom ter jugo-
slovanski novinarji so se danes opoldne pripeljali
v Ankaro. Vlak je pripeljal na ankarsko postajo
ob 10.30. Na postaji so dr. Stojadinovića pozdra-
vili predsednik vlade Izmet Ineni, zunanji minister
Ruždi Aras, člani diplomatskega zbora in visoko
uradništvo zunanjega ministrtva. Gospa Ineni je
izročila gospej Stojadinovičevi krasen šopek cvetlic.
Srečanje med obema predsednikoma vlade je bilo
več kot priščno, in se je jasno videlo veliko prija-
teljstvo, ki ju družijo. Nato je predsednik dr. Stojadi-
nović obhodil častno četo, medtem je pa godba rep-
ublikanske garde zasvirala jugoslovansko in tur-
ško himno. Pri odhodu s postaje je velikanska mno-
žica ljudi, ki se je bila med tem zbrala, pozdrav-
ljala dr. Stojadinovića. S postaje se je dr. Stojadi-
nović odpeljal v hotel »Ankara«, kjer bo stanoval.
Glavne ulice mesta so okrašene z jugoslovanskimi
zastavami, na mnogih krajih pa vise napisi z do-

blagrovala za to njeno vekovito dejanje. Ker pa
imamo človeško govornico jamstvo, da bo svoje
delo lahko še dolga leta opravljala, smemo reči,
da je njen dosedanj uspeh samo začetek poslan-
stva, ki bo tako za našo državo, kakor za vso
Evropo blodonošno v še mnogo večji meri.

Zahvala zvestim volivcem!

Vam vsem, ki ste sledili pri občinskih volitvah mojemu pozivu in dosegli tako časten uspeh, iskrena zahvala!

Vsak na svojem mestu hočemo vneto vršiti svojo dolžnost ter izpolniti po svoji vesti in možnosti zaupano nam nalogo.

Naše nesebično delo bo rodilo najlepši sad: Narod duševno in telesno zdrav ter zadovoljen, domovina pa urejena in močna.

Sodelavci, somišljeniki in prijatelji, hvala Vam!

J. Korošec

Po volitvah v mariborski okolici

Rdeči obroč okrog Maribora
 Sv. Lenart, JNS-arska trdnjava, padel

Maribor, 27. oktobra.

Občinske volitve so bile za Maribor izrednega pomena. Vsa javnost je z največjo napetostjo pričakovala, kako bo volila mariborska okolica. Saj je bilo neprestano govora o »rdečem obroču« *okrog Maribora*, ki ga bodo tvorile občine Studenci, katera je že na pol v rokah marksistov in občini Pobrežje in Košaki. K tej rdeči barvi so pristavili še svojo modro »nacionalisti« *in pofovci*, ki so do sedaj na Pobrežju in v Košakih imeli komando in tako je bilo precej razširjeno prepričanje, da gre JRZ v najožji mariborski okolici v borbo brez upe. Obe občini bosta padli v roke »ljudske fronte«, ki je šla v Košakih pod skupno zastavo v boj, na Pobrežju pa v spretno zamišljeni dvojni kombinaciji: JNS posebej, marksisti in pofovci pa skupaj. Rezultata volitev, sijajen, da ga takega ni pričakoval noben optimist, je enkrat za vselej pomedel z bajko »rdečega obroča« *okrog Maribora*. Pokazalo se je, da je marksistov in pofovcev v mariborski okolici komaj peščica, ogromna večina ljudstva pa je sita njihove diktature in je neomajno v taboru JRZ. Z absolutno večino sta v obeh občinah zmaga nosila liste JRZ, v Košakih minister v p. Ivan Vesenjak, na Pobrežju pa Karel Stržina. Obe najvažnejši okoliški občini sta prišli v roke poštenih, delavnih mož.

Zmaga v Košakih je tako prepričevalna, da je sam narodni poslanec Janžekovič, košaški domačin in do svoje izvolitve dne 5. maja od JNS vsiljeni

župan, »padel skozi«, ker je bil na Cerinškovi listi tretji, v novi odbor pa prideta samo prva dva. G. poslanec bi si bil tako blamažo pač lahko prihranil! Volitve so najbolj pokazale, koliko je njegovim občanom do njega. Odlično so se držali v tej občini Sempeterčani, ki so skoraj vsi do zadnjega volili Vesenjakovo listo. Tretja — Korenova lista sploh ni prišla v poštev. Najbolj so se odrezali njegovi agitatorji, ki so pili in jedli mesec dni zastonj!

Prav tako sijajna je zmaga na Pobrežju. Tudi Stržinova lista je dosegla absolutno večino, kljub ogabni borbi, ki so jo vodili proti njej združeni rdeči in plavi nasprotniki. Navdušene ovacije, ki jih je prirajalo na večer volitev po razglasitvi krasnega rezultata pobrežke prebivalstva svojemu novemu županu, so najbolj prepričevalen dokaz, da so dobili pravega moža za voditelja svoje občine. Prav zanimive in živahne komentarje vzbujajo v Mariboru, še bolj pa v Slovenskih goricah volitve v trgu St. Lenart v Slovenskih goricah, kjer je dr. Gorišek, ki je dosedaj vedril in oblačil v Slovenskih goricah in vladal po svoji mili volji v celotnem okraju, propadel. Te volitve so zanj najhujši udarec, ki ga je kdaj zadela v njegovem političnem delovanju. Njegovemu kraljevanju v Slovenskih goricah je z njimi postavljen mejnik, preko katerega ne bo mogel več naprej. Za Slovenske gorice je zmaga v St. Lenartu v Slovenskih goricah ogromnega pomena, za nesebično delo naših ljudi pa največje zadovoljenje.

„Slovensko listo volim!“

Tako so izjavljali v nedeljo v kozjanskem sodnem okraju (politični okraj Šmarje) zavedni slovenski volivci in povsod premagali po večini zapečljane tako zvane »mačkovece«. Naše ljudstvo je torej tudi v kozjanskem okraju spoznalo, da je tako zvano »mačkovstvo« *samo neresna politična zmes*, ki le zlorablja dr. Mačkovo ime.

Njhujša borba se je bila na Pilštanju, ki obsega prejšnjo občino Pilštanj ter znani bivši občini bivših samostojnežev Prevorje in Zagorje. V tej občini leži tudi znana vas Lesično, v kateri je bil rojen oče dr. Mačka. Vsem je še v spominu, kako so lansko poletje na pobudo dr. Doboviška v Lesičnem odkrili spominsko ploščo dr. Mačkovemu očetu in zbornali skupaj več tisoč radovednežev iz Slovenije in Hrvaške, da bi se na ta način na zunanji pokazalo, češ da je vse za dr. Doboviškom, posebno pa v občini Pilštanj. Pa tudi to izrabljanje dr. Mačkovega imena ni rodilo zaželenega sadu. To nedeljo so volivci kozjanskega okraja z veliko večino odklonili lažimačkovstvo. Kljub velikanskim naporom, lažem in hujskanju ljudstva se »mačkovcem« *ni posrečilo te občine našim vrstam iztrgati*. Zmagal je dosedanj župan Tacer z 274 proti 213 glasovom.

Na Planini pri Sevnici so se ljudje naravnost z ogromno večino izrekli proti mačkovstvu. Saj je

dobil naš dosedanj župan Romih 419 glasov, nasproti 118 glasovom Jazbeca.

St. Peter pod Sv. Gorami je veljal doslej kot nepremagljiva »napredna«, sedaj pa »mačkovska« *trdnjava*, na katero je dr. Dobovišek trdno računal. Zavedni Sempeterčani pa so mu s svojimi glasovi račune temeljito prekrizali. Naš nosilec Zorenč je dobil 307 glasov, nasproti Stadler pa 108. Led je prebit, bajka o nezlomljivi »napredni« *trdnjavi ali »mačkovski kuli«* se je razblinila.

V Kozjem je zmagała s 174 glasovi proti 118 Jevšnika »Združena gospodarska lista Kozje-Veterin-Zdolec«. Nosilec je bil dr. Kloar, ki ima namen pripraviti čimprej ozračje in možnost novi upravi, ki bi naj izvedla sanacijo občine. Listo so sestavili kot začasno listo gospodarski krogi vseh stanov in orientacij, vključitvi tudi pristaše JRZ, a izključitvi »mačkovce«.

Tu so se mačkovi grdo vrezali. Mistili so potegniti za nos naše pristaše, ki so že bili njihovo listo podpisali, misleč, da je sklenjen kompromis, pa so mačkovi sami na dlci ostali. Ko so naši pristaši spregledali njihovo nečedno igro, so se pridružili opisani »Združeni gospodarski kot izrazito protimačkovski in resni pripravljali listi za bodočo novo sanacijsko upravo«, ki bi se naj čimprej uresničila.

izid glasovanja in se za zastavami zlit v dolg sprevod skozi Rakek, vzključajoč dr. Korošcu, banu in novemu županu. Z belkone gasileškega doma se je burno pozdravljeno zahvalil volivcem novi župan, ki je med drugim rekel: »Nisem se potovala za župansko čast, pa sem vendar ponosen, da sem zmagal kot nosilec dr. Koroševih idej. Zato naj moj prvi pozdrav velja voščitelju slovenskega naroda dr. Korošcu«. Po veličastnih manifestacijah so se množice dostojno razlele. Nekaj nasprotnikov pa je s pomočjo znane mladine poizkušalo vprijeti protimanifestacijo, vzključajoč za cepitev od Rima. Za ostale predrzne vzklize bomo zapeljane skušali po-
 učiti.

JNS-arskega paštvanja je tudi na Rakeku ko-
 nec. V občino bo prišel nov duh in metode. Ko bomo skrbno in vestno delali za dobrobo vseh občanov, bomo mimogrede natančno prenotrili preteklost, kar naj si dobro zapomnijo vsi, ki so nas doslej imeli za nezmožne in premehke!

Lep uspeh JRZ v občini Videm-Dobrepolje

Občinske volitve v naši občini so se končale z nepričakovano sijajnim uspehom. Od 1149 v volivnem imeniku vpisanih volivnih upravičencev je glasovalo za edino vloženo in potrjeno listo JRZ 926 volivcev, kar znaša v odstotkih 80,59% vseh volivnih upravičencev. Da je naš uspeh pri teh volitvah dosegel višek, je razvidno že iz dejstva, da je lista JRZ dobila pri sedanjih volitvah 25 glasov več, kakor sta dobili pri občinskih volitvah v letu 1933 obe listi, t. j. JNS in naša lista skupaj (JNS z nosilcem štehom je dobila pri volitvah v letu 1933 od 1106 vpisanih volivcev kljub izrednemu terorju in goljufijam le 326 glasov, lista z nosilcem Strnadom pa 475 glasov).

Kako lep uspeh JRZ je bil pri teh volitvah, je pa zlasti razvidno iz dejstva, da je dejansko glasovalo pri volitvah 89%; kajti ugotovili smo točno, da je 108 volivcev takih, ki niso mogli voliti (mrtvi, težko bolni, vojaki in iz občine odsotni) in da je resnično le 115 volivnih upravičencev takih, ki so ostali doma. Tudi od teh 115 (10%) volivnih upravičencev je nekaj takih, ki se volitev sploh niso nikdar udeležili, nekaj takih, ki simpatizirajo z JRZ, pa zaenkrat niso hoteli še javno pokazati tega pri teh volitvah, nekaj takih, ki so sicer naši, pa niso šli sedaj na volišče bodisi iz užaljenosti ali nerazpoloženja proti posameznim kandidatom itd. in komaj 2 do 3% pravih političnih nasprotnikov.

Z avtomobila je padel in se ubil

Škofja Loka, 28. okt.

V Liki, 30 km od Knina, se je v noči od sobote na nedeljo pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postal 23 letni šofer Stanislav Frlic, doma iz Gorenje vasi pri Poljanah in v službi pri avtopodjetju Ivan Mrak v Dolu. V četrtek, 25. t. m. popoldne so se odpeljali s tovornim avtomobilom v Šibenik po vino za dva gostilničarja iz škofje-
 loške okolice. Srečno so dospeli v Šibenik, napolnili sode in se v soboto proti večeru odpeljali proti domu. Šofiral je lastnik sam, šofer Stane pa je sedel zadaj, kjer si je, takoj za kabino, priredil precej udoben sedež. Ko so vozili že od Knina dalje, jih dohitel motociklist z vestjo, da so našli šoferja Staneta, z razbito lobjanjo. Ko ustavijo avto, morajo za grozo priznati, da je vest najbrže resnična, ker je bil prostor za kabino prazen. Vrnejo

se na označeno mesto, kjer se je pripetila nesreča. Medtem pa je Staneta že odpeljal mimoidoči luksuzni avto v bolnišnico v Kninu. Bil je nezavesten in zdravniki so ugotovili, da ima počeno lobjanjo in da mu ni rešitve. V nedeljo ponoči je podlegel poškodbam. Kako se je nesreča pripetila ni mogoče točno dognati. Verjetno je, da se je vsled mraza vzdignil, da bi si popravil sedež in se topleje zavil, pa radi slučajnega sunka izgubil ravnotežje ter padel z voza.

Pokojni Stane je bil doma iz revne družine, oče mu je umrl še kot otroku. Mati je njega in hčer z velikim trudom spravila do kruha in on ji je bil sedaj na starost edina opora. Vsi, ki so ga poznali so ga ljubili, ker bil je vzoren sin, resen in značilen mladenič, pošten in delaven. Ubogi materi izrekamo iskreno sožalje, pokojni Stane pa naj počiva v Bogu.

Proslava čsl. narodnega praznika

Ljubljana, 28. okt.

Danes ob 11 dopoldne je tukajšnji češkoslovaški konzul g. ing. St. Miniovsky ob priliki proslave češkega narodnega praznika odlikoval več slovenskih kulturnih delavcev. Njihova imena smo že objavili. Ob tej priliki je imel g. konzul lep govor na odlikovance, v katerem je poudarjal važnost njihovega dela ter z zadovoljstvom konstatiral, da je našel v slovenski ljubljani toliko razumevanja za češko gospodarstvo in kulturo, kakor ni pričakoval. V imenu vseh odlikovancev se je zahvalil g. konzulu g. prel. univ. prof. dr. Grivec, ki je poudaril, da je njegovo delo daleč od gospodarstva in politike, temveč le idejno in versko usmerjeno ter odlikovanje takega dela še očitneje dokazuje, kako zna češkoslovaška vlada ceniti duhovne kulturne vrednote. Odkar so Slovenci se v dobi sv. Cirila in Metoda izgubili teritorialni stik s Čehi, smo zvezani od sedaj po gospodarstvu in politiki, predvsem pa nam je potrebno kulturno-idejnih stikov. V imenu vseh je izrazil zahvalo z vročo željo, »da bi bila počastitev današnjih odlikovancev mlajšemu rodu v pobudo, da v duhu tradicij sv. Cirila in Metoda, v duhu slovenskega bratstva in idealizma nadaljuje naše delo za najiskrenejše in najtesnejše prijateljstvo Slovencev in vse Jugoslovijce s Češkoslovaško«. Nato je nagovoril vse slavljence v imenu izvršilnega odbora vseh slovenskih lig predsednik g. dr. Egon Stare, ki je za vsakega slavljence posebej našel laskave in priznalne besede.

Takoj po podelitvi odlikovanj je g. konzul začel sprejemati čestitke k narodnemu prazniku, ki so mu jih izražali najvišji naši državni funkcionarji, kakor tudi številni predstavniki kulturnih in gospodarskih ustanov. Recepcije se je udeležil g. ban dr. Natlačen z gospo, g. podban dr. Majcen, g. generala Tonič in Popadič, g. župan dr. Adlešič, gg. senatorja dr. Gregorin in dr. Marušič, ravnatelj Oton Zupančič, komisar TOI dr. Logar, predsednik OUZD Kremžar, uredniki »Slovenca« *in drugih listov, vseučiliški profesorji dr. Snoj, dr. Erlich, dr. Dolenc, dr. Lukman, ravnatelj Remec, predsednik Radia prof. Koblar in predstavniki skoraj vseh ljubljanskih kulturnih društev. Recepcija je trajala do pol 2. Ljubljana je na ta način slovesno proslavila češki narodni praznik.*

Letalski napad na Ljubljano

Po nalogu vojnega ministrstva se bo vršila prihodnje dni dnevna vaja o letalskem napadu na Ljubljano in o pasivni obrambi prebivalstva.

V zvezi s tem in v sporazumu z upravo policije v Ljubljani, se izdajo sledeča navodila za zadržanje prebivalstva ob času napada na mesto:

Pri vaji se bodo uporabila aktivna napadalna in obrambna sredstva, to je obrambni topovi, mitraljezi itd., a bomba sredstva bodo markirale svetlobne rakete in to rdeče rakete rušeče bombe, zelene rakete strupene ter bele rakete požarne bombe, kakor tudi druga sredstva.

Pasivna obramba bo sestavljena iz sanitetskih oddelkov za pomoč ranjenim in zastrupljenim, oddelkov za ugotavljanje in uničevanje bojnih strupov, požarnih oddelkov in tehničnih oddelkov za odkopavanje ruševin ter popraviljanje električnih, vodovodnih in plinskih naprav. Ker je ta vaja obnem tudi vežbanje prebivalstva, kako naj postopa v primeru resničnega zračnega napada in je tedaj v življenjskem interesu vsakega posameznika, pozivam vse ljubljansko prebivalstvo, da se ravna po teh navodilih.

Pričetek vaje in s tem bližanje sovražnih letal se bo obilavilo z znakom »Vzbuna« *(alarm)*, in sicer s 3 zaporednimi topovskimi strelji na Gradu, z zateglim tulenjem vseh tovarniških siren, piskanjem železniških lokomotiv, z rogovi, ki bodo nameščeni na raznih vzvišenih točkah po mestu in z zvonjenjem vseh zvonov na Gradu, ki jim sledi zvonjenje z vsemi zvonovi vseh cerkva po mestu. Ta znak bo trajal 2 minuti. Čim bo dan znak »Vzbuna«, se mora ustaviti ves promet (tudi tramvajski, avtomobilski itd.) po vseh ulicah.

»Prestaneek nevarnosti« *bo objavljen z zvonenjem velikega zvona na Gradu, ki mu sledi zvonjenje samo veliki zvonov vseh cerkva v mestu.*

Ta dva zakona si mora vsakdo radi pravilnega postopanje dobro zapomniti.

Zadržanje pri vaji

1. Prebivalstvo, ki ga preseneti znak »Vzbuna« *na ulici, v tramvaju itd., se mora skriti v najbližje hišne veže, hodnike, javne lokale itd.*

Avtomobili in druga prevozna sredstva (razun tramvajskih voz), ki ostanejo prazni na mestu, se morajo takoj po ustavitvi prometa takoj umakniti v stranske, skritejše, neoprometne ulice in se tam razvrstiti ob desni strani. Ročne vozičke in slično pa je treba spraviti v najbližja dvorišča, toda tako, da ne bodo ovirala vhoda v dotične hiše.

Nihče ne sme na ulici ali kje drugod opozovati kretanja aeroplanov.

2. Oni, ki bodo ob znaku alarma v javnih lokalih, uradih itd., naj ostanejo tam, a ne v bližini oken vrat ali celo pred vrati.

3. Stanovalci, ki bodo ob znaku napada doma,

naj takoj zapro vsa okna, spuste zaves in naj se umaknejo v notranjost sob, najbolje v kot med debelimi zidovi, da ne bi bili izpostavljeni nevarnosti od razstrelkov bomb. Nikakor pa ne smejo gledati in opazovati skozi okna.

4. Vse trgovine morajo pri znaku »Vzbuna« *takoj zapreti lokale in spustiti roloje; nameščenci ostanejo v trgovini, istotako event. kupci, lastniki stojnic pa smejo ostati pri vaji na svojih mestih radi čuvanja blaga.*

Opozarja se javnost na to, da se bo metalo iz letal v manjših količinah bojne strupe — solzive in kihavce in se mora zlasti otroke pravočasno umakniti z ulic in odprtih prostorov.

5. Ob času napada bodo ostali na ulici poleg varnostnih organov, policije, žandarmerije in vojaštva samo reševalni oddelki in službojuči člani Odbora za zaščito mesta, ki se morajo izkazati z legitimacijo »Ozam-a«.

Kdor se ne bo ravnal po teh navodilih in se ne bo pokoraval pozivom organov javne varnosti, bo v smislu navedbe kr. banske uprave dravske banovine Pov. II D. Z. No. 3548-1 z dne 12. oktobra 1935 kaznovan z zaporom 10 do 1000 dinarjev, ob neplačilu globe pa z zaporom od 1 do 20 dni.

Po dnevni vaji ne bo nočne vaje. Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 28. oktobra 1936. Predsednik: dr. J. Adlešič, l. r.

Vsako navadno svetilko

zamorete pretvoriti v

Aladdin

petrolejsko-plinsko svetilko

125 sveč

jakosti z

originalno angleško

„SUPER-ALADDIN“

glavo za svetilko.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

„BARZEL“ d. d.

Subotica

Zahtevajte brezplačen prospekt!

Streli na župana Jana

»Slovenec« *je že svoj čas obširno pisal o streljah na gorjanskega župana g. Jakoba Jana. Dogodek je razburil ves gorjanski kot. Bilo je 26. maja letos, ko sta se okoli 17.30 vračala g. župan in tajnik Josip Zemva po končani komisiji iz Zafrika po cesti v Gorje. Kar se je začel silen pok iz puške. Kroglja je frčala mimo ušesa tajnikovega. G. župan je najprej pripomnil, da je moral streljati kak divji lovec na srno, a je cilj zgrešil. Ko sta šla kakih 200 korakov naprej, je padel drugi strel. Kroglja je zadela g. župana pod levo pazduho, ranila od zadaj kožo in mu nato zdrobila žepno uro, ki jo je nosil v letnem jopiču v zgornjem žepu. Bila je velika nevarnost, da bi bil lahko g. župan zadet v srce. Uvedena je bila obširna preiskava. Zadevo so najprej preiskovali domači orožniki, pozneje pa so preiskavo vodili tudi detektivni ljubljanske policije. Mnogo oseb je bilo zaslišanih, ki so bile osumljene tega napada. Naposled, le na podlagi nekkih indicij, sta bila 15. julija aretirana samski kolar Vinko Peterman z Gorij in 70-letni ogljar Mitroj Stefan, ki biva v svoji ogljarski koči že nad 30 let, a je rodom iz Postojne. Niegov praded se je priselil v naše kraje iz nekdanje avstrijsko-ruske meje. Proti njima je bila uvedena sodnokazenska preiskava. Pred malim kazenskim senatom v Ljubljani pod predsedstvom g. Frana Kovača se je večer vršila glavna razprava proti obeh osumljenca, ki sta zanikala krivdo in navajala svoj alibi. Kot pričča zaslišani g. župan Jakob Jan je poudaril, da se je mnogo ugibalo, kdo naj bi bil storilec. Ne more reči, da bi kdo izmed obeh obtožencev goil posebno sovražnost proti njemu. Zaradi pomanjkanja dokazov sta bila v smislu § 280 k. p.*

Drobne novice

JNS-arski župan pred sodiščem

Maribor, 28. okt.

Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je vršila zanimiva razprava, ki bo naše čitatelje zelo zanimala, ker je razkrila sliko občinskega poslovanja JNS-arskega župana v Račah pri Mariboru g. Ivana Kirbiša, katerega je državno tožilstvo obtožilo prestopka zoper imovino, ker je zase porabil občinski denar.

Obtožnica proti bivšemu županu navaja sledeče: Revizor kr. banske uprave v Ljubljani je ob priliki revizije občinskega poslovanja občine Rače ugotovil, da je osumljenec dne 9. 6. 1934 od dr. J. Kovačeca na račun občinske lovnine prejel din 4000, katerega pa je občinski blagajni izročil šele meseca decembra l. 1935 in sicer 10. dec. din 2000 in 12. dec. zopet din 2000. Nadalje je revizor ugotovil, da je obtoženec septembra l. 1935 prejel iz obč. blagajne znesek din 500 za nabavo postelje za nočne obč. stražarje. Osumljenec do revizije, ki se je vršila v začetku meseca februarja 1936 ni nabavil postelje, pa tudi denarja ni vrnil v občinsko blagajno. Vrniti ga je šele po reviziji.

Obtoženec krivdo zanika in trdi, da je denar od dr. Kovačeca prejel šele koncem l. 1934. Ta znesek je uporabil za občinske uboge in ga potem l. 1935 obračunal z občinskim blagajnikom Pravi, da mu je občina takrat dolgovala več kakor din 4000. Kar se pa tiče zneska din 500, se obtoženec zagovarja, da je naročil občinskemu tajniku, naj skuša dobiti primerno posteljo, pa je ni našel. Vseled tega so se odločili, da postelje ne bodo nabavili. Ker pa je še vedno upal, da bo vendar pri kakih priložnostih kupil primerno posteljo, denarja ni vrnil.

Ker sodišče ni verjelo njegovemu zagovoru in se je prepričalo o njegovi krivdi, ga je pri razpravi obsodilo na en mesec zapora, pogojno na dve leti ter na plačilo povprečnine 250 din.

Blago za

**moške
suknje!**

Največja in najlepša
izbera in najsolid-
nejše cene!

A. Žlender

Ljubljana Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

Koledar

Četrtek, 29. oktobra: Narcis, škof, Ida, devica; Donat, spoznavalec.

Novi grobovi

† Starosta ribniških župljanov, Franc Bugar, iz Ribnice je 26. t. m. Bogu izročil svojo dušo. Od 4. oktobra t. l. je bil v 97. letu starosti. Vdovec je bil 41 let; pred seboj je poslal v večnost 5 otrok, 5 jih živi in je vse postavil s svojim pridnim delom na noge: Anton je gimn. ravnatelj v Kočevju, France notar v Celju, Ana poročena z zemljeknjiznim vodjem v p. v Kočevju, Marija poročena v Ameriki, Ivanka pa ga je negovala prav kot usmiljenka do zadnje ure. Njegovo življenje je bilo tako vzorno in krščansko, da ga je vsak globoko spoštoval. Zvest svojemu delu kot belostrojkar je ostal vse življenje zvest tudi svojemu Bogu. Mnogo je videl sveta, skoraj 100 let je gledal zgodbe ribniške pokrajine, prebral kot zvesti naročnik nešteto knjig in naših listov, zato je iz svoje bogate izkušnje vedel vedno mnogo povedati, tako da v njegovi družbi ni bilo dolgočasje. Da zadnjega vedrega duha mu je bil zadnja leta vse veselje rožni venec, ker mu je odpovedal vid, da ni mogel več brati. Pa tudi to je sprejel z največjo vdanostjo, rekoč: »Dolgo sem gledal, čast bodi Bogu, 95 let, naj bo tudi vid Bogu darovan! Vsak je prepričan, da sedaj že gleda svojega Boga. Uglednim otrokom, ki so ga tako vzgledno ljubili in spoštovali, naše najgloblje sožalje! Počivaj v Bogu, zlati oče Bugar!

† V Bršljinu pri Novem mestu je mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Travizan, so-proga trgovec. Pogreb bo v petek ob 10 dopoldne na pokopališču v Prečno.

† V Trbovljah je umrl gosp. Franc Hribar, posestnik. Pogreb bo v četrtek ob 9 dopoldne. — V ponedeljek je umrl v Trbovljah soustanovitelj in član načelstva Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice g. Miha Grešek, posestnik. Naj jim sveti večna luč! Zaljubljeni naši iskreno sožalje!

Osebnosti

— Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Za župnika v St. Janžu na Vinski gori je bil umešen g. A. Adamič, provizor istotam. Imenovani so bili: Franc Kolenc, korni vikar v Mariboru, za veroučitelja na l. deški meščanski šoli v Mariboru, Franc Gombos, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. gor. z delokrogom v Vel. Dolencih, za provizorja v Velikih Dolencih, Peter Pribožič, stolni kaplan v Mariboru, za kornega vikarja istotam. Prestavljena sta bila gg. kaplana: Ivan Kodrič iz Loč v Pišce in Franc Modrinjak iz Pišce v Loče.

— Povišan je dr. Skubic Stefan, banov. svetnik IV. skupine 2. stopnje pri kralj. banski upravi, za banskega svetnika IV. skupine 1. stopnje na dosedanjem službenem mestu.

— Imenovana je Poženel Mihaela za banovinsko obrtno učiteljico-uradniško pripravnico pri osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani.

— V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda mlo deluje in zanesljivo odvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30474/33.

— Materni jezik. Iz govora dr. Emila Kl. Schererja na shodu za katoliške misijone v Frankfurtu je berlinska »Germania« 13. sept. poročala med drugim tudi tole: »Ni bil verstveni jezik judovski — izbran za nosilca Evangelija, pa tudi ne filozofski jezik Grkov in ne pravzgovorski jezik Rimljanov. Kristus je dal prednost materinemu jeziku

nad vsemi mednarodnimi jeziki, in ga je obdal s posebno častjo in odliko. Prav tako tega poslanstva ni zaupal ne kakemu rimskemu imperiju in ne kakim internacionalnim držav, ali kakim zvezam narodov, marveč je poslal po binkoštnem čudežu apostole neposredno in naravnost k narodom. Da iz vsake narodnosti in iz vsakega jezika ustanove nove ljudske verske občine, in da se nato vse steko v eno nadnarodnostno Cerkev narodov, ki je postavljena pod primat apostola Petra. Tako močno spoštuje in ceni Kristus posamezne narodnosti, da se je binkoštni čudež prav zastraen njih izvršil. ... Kdo bi mogel misijonski ukaz Kristusov v polnem obsegu bolje izvršiti kot oni, ki je sam izšel iz tega ljudstva, ki živi v njegovih segah in običajih, ki v njegovem jeziku misli in govori in ga narod v njegovem zgledu in do zadnjih razlogov umeva. ... Z ljudstvom povezani, lastnemu ljudstvu naklonjeni in govoreči duhovnik je porok, da bo krščanska resnica v ljudstvu užigala, živa ostala. ...

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenice«.

— K anketi o novem voznom redu. Jutri se bo pri ljubljanski železniški direkciji na posebni anketi obravnaval nov vozni red. To priložnost hočemo porabiti, da opozorimo merodajne kroge na potrebe naše Dolenjske. Izkušnje, pridobljene zlasti letos poleti, so jasno pokazale, da zahtevajo nujne gospodarske, še posebej pa turistovske potrebe, naj v poletnem času tudi ob nedeljah in praznikih vozijo iz Ljubljane proti Karlovcu oziroma proti Kočevju vsi vlaki normalnega voznega reda kakor ob delavnikih. Od nedeljah in praznikov naj pa vozi na Dolenjsko še poseben izletniški vlak, ki naj odhaja iz Ljubljane okrog petih in se vrača zvečer okrog 20.30. Prepričani smo, da se bo ta splošna želja prebivalcev Dolenjske in vseh njenih prijateljev na jutrišnji anketi upoštevala, saj gre za splošno korist, ki nam morejo biti vsem enako pri sreči.

— »Divjaški napad sredi noči v Konjicah, tako je pisalo »Jutro« v torkovi številki. Dopis je popolnoma v žargonu kakor jih je prinašalo »Jutro« iz polpreteklega časa bridkega spomina. Kar mirno dopisnik zamenja napadalec in napadenega; pri postavljeni številki se mirno poslužuje načina štetja glasov pri občinskih volitvah iz l. 1933 in živi še vedno v veri, da se je moglo z ljudsko krvjo tako igrati, kakor so to delali svojčas. Časi so minuli, ko je držalo: »Bomo pa z lažjo in terorjem, če drugače ne grez. G. Zagor se počuti že prav dobro. Toliko! Vse drugo pripustimo politikam.

— Delavci in socialne dajatve. Po zakonu o zavarovanju delavcev sme delodajalec odtegniti od delavčevega zaslužka polovico prispevka za bolezni in za borzo dela, prispevek za delavsko zbornico pa v celoti. Prispevek za nezgodno zavarovanje mora plačati v celoti delodajalec. Višina odtegljajev se ravna po meznem razredu, v katerega je delavec uvrščen pri OUZD in ki se določa po višini zaslužka, ki ga delodajalec prijavi. Pogosti so slučaj, da delodajalec prijavi nižji zaslužek ali pa ne prijavi povzanih medse, delavcu pa kljub temu odteguje prispevke po dejanskem zaslužku, to je po višjem meznem razredu. Te nerednosti se vršijo večinoma iz nepazljivosti delodajalcev, s čemur se povzroča škoda delavcem. Opozorjamo delavce zaupnike in delavce, da pazijo na take nepravilnosti in na nje opozorijo delodajalce, da s tem obvarujejo delavstvo škode.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 28. t. m. je objavljena »Naredba o začasni državni kontroli zdravil biološkega izvora domače in inozemske proizvodnje« dalje »Popravek uredbe o pregrupaciji občin Leskovec, Zavre in Sv. Barbara v Holazah« in »Razglas banske uprave o preložitvi in občinskih volitev za občini Podčetrtek in Sedlarjevo v šmarnem okraju na nedeljo, dne 29. novembra t. l.

Življenje je kratko in zdravje nestalno!

Ce Vam je le mogoče, pijte čim bolj pogosto našo najboljšo

in najbolj zdravo prirodno mineralno vodo

ono z rdečimi srci na etiketi,

RADENSKO!

— Vlom v Tunjicah. V torek dopoldne so sosedje posestnice Marije Klajškove v Tunjicah štev. 34 pri Kamniku videli, da sta skočila skozi okno na vrt dva moška ter nato naglo zbežala v smeri proti Cerkljam. Ko so domačini pogledali, kaj sta iskala v sobi, so ugotovili, da sta našla ključ in odprla skrinjo, v kateri je bil denar. Ključ sta našla pod zgornjo v postelji hišne gospodinjice, iz skrinje pa sta vzela ves denar 6.000 Din, deset cekinov po 10 kron in dva zimska topla jopiča. Tatvino so takoj javili na orožniško postajo v Kamnik, ki je poslala svojo patroljo na zasledovanje. Vendar vilmicev niso mogli izslediti. Ta dva tolovaja sta gotovo ista, ki so ju videli pred kakim tednom dni pri Komendi. Eden je bil obleden v usnjen jopič, drugi pa je imel aktovko in temno polt. Če bi kdo neznanca opazil, naj ju prijavi orožniški postaji v Kamniku.

— Prešernove poezije, pesmi in pisma (v dodatku tudi njegove poezije, pesmi in pisma v nemškem jeziku) je vsebina Prešernovega zbranega dela, ki sta ga uredila dr. Pirjevec in dr. Glonar. Založila Jugoslovanska knjigarnica v Ljubljani 1929 — 295 strani — cena mehko vezani 40 Din, v elegantno platno 55 Din, v krasno celo uveš 90 Din. Uvodoma je življenjepis pesnika ter njegovo pesniško delovanje, slede poezije, pesmi, pisma slovenska in nemška, torej vse kar je kdaj napisal naš veliki pesnik. Je to celoten Prešeren v eni knjigi in hkrati najlepše in najprimernejše darilo med zavednimi Slovenci, zaradi svoje priročne oblike in elegantne vezave. Prešernove »Poezije« bi morale biti v knjižnici neke vsake javne knjižnice, ampak tudi vsakega posameznika, ni dovolj, da svoje velmože poznamo samo po imenih — naša narodna dolžnost naj bo, da njihova dela prebiramo in jih poznamo.

— OUZD je razpisal dobavo pohištva za stavbo v Kranju. Licitacija bo 6. novembra t. l. Interesente opozorjamo na razglas v »Službenem listu« št. 85, z dne 21. t. m.

— Kr. banska uprava Savske banovine otvori dne 31. oktobra v Glini za okraje: Glinja, Petrinja, Vrginmost in Koestainica razstavo plemenske živine Udeleženci imajo na vseh tel. prodah 50% popust.

— Zaradi uboja starčka l. leto strogega zapora. Mali kazenski senat v Ljubljani je včeraj

Da bi bili elegantno in trajno oblečeni, to si želite Vi vsi!

In ta želja se Vam lahko izpolni, če kupujete naše blago.

Cene našega blaga za obleke so od 120— do 180— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIĆ KOMPARACIN

Tkanine za vsak žep in vsak okus

Tovarniške prodajalne: LUBLJANA, Gradišče 4 in v vsakem večjem mestu Jugoslavije

Maribor

□ Na praznik Sveh svetnikov se bomo na mariborskih pokopališčih spominjali naših rajnih. V stolnici bodo popoldne ob 15 slovesne večerice, okrog 16 pridga, po pridgi pa procesija na staro mesno pokopališče, kjer bodo molile za vse pokojne župljane. Na novem stolnem in mestnem cerkvenem pokopališču na Tezmem bodo molitve za rajne ob 2 popoldne. — V frančiškanski župni cerkvi bodo ob 14 molitve, ob 15 procesija na župniško, Marijino, pokopališče na Pobrežju k obisku tamkaj pokopanih 730 katoliških župljanov. V župniški cerkvi sv. Magdalene bodo liturgije ob 2 popoldne, potem pa bo procesija na magdalensko pokopališče na Pobrežju. Tudi v radvanjski podružnici bodo molitve za rajne ob 2 popoldne, nato pa iz cerkve procesija na radvanjsko pokopališče.

□ Zvišanje cen kruha. V družini mariborskih pekrov je sklenjeno s ponedeljkom dne 2. novembra zvišanje cen kruhu in sicer: mala štruca belega, črnega, domačega (rženega) kruha na 2 Din, velika štruca pa na 4 Din. Mariborski peki upravičujejo povišanje cen kruha z izdatkom za plače pekovek-pomočnikov po novi kolektivni pogodbi.

□ Smrti blage žene. V splošni bolnišnici je ugasnilo življenje gospe Alojzije Kermel. Blaga žena, ki je dosegla starost 68 let, je bila splošno spoštovana in priljubljena. K večnemu počitku jo bodo položili danes, v četrtek, popoldne ob 4 na mestnem pokopališču na Pobrežju. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljeni naši iskreno sožalje!

□ Obrtniki in volivci v TOI. Slovensko obrtno društvo je postavilo za volitve v TOI svoje kandidature. Za mesto in okraj levi breg kandidira predsednik društva in organizator obrtnikov g. Ivan Sojč, njegov namestnik je pekovski mojster g. Kovačič s Tezna. Za okraj desni breg kandidira ključ, mojster g. Kumerč, namestnik pa je vrtar g. Jemec.

□ Lekarnarsko in zdravniško društvo vabita svoje člane na predavanje, ki bo v četrtek, dne 29. okt. ob 8 zvečer v laboratoriju lekarnar pri »Orlu«. Predaval bo apotekarski referent kr. banske uprave v Ljubljani g. Radovan Damaška o temi: Sodelovanje lekarnarja v obrambi pred nevarnostmi iz zraka v primeru vojne.

□ Ljudski oder v Mariboru ima drevi ob 20 na odru važen sestanek. Vsi!

□ Zetev smrti. V Krčevini v Strmi ulici 6 je umrl v visoki starosti 86 let zasebnik Anton Suler. V bolnišnici je pobrala bela žena v cvetu 15 let hčerko ključavničarja dr. žel. Marico Pavalec. □ Na svatbenem potovanju v Benetkah skrijnostno izgnila. V velikem vznemirjenju in strahu se nahajata v Mariboru vpokojeni viš. preglednik fin. kontrole in sedanji kontrolor mestne užitnice g. Ivan Simončič in njegova gospa soproga. Njuna hčerka Darinka se je v začetku tega meseca poročila s fotografom Ljubo Puričem na Rabu. Lastnikom znanega fotografskega ateljeja »Rio«. Mladi par se je podal na svatbeno potovanje v Italijo. Zadnje pismo so dobili starši mlade žene 12. oktobra iz Benetk, potem pa je za obema zamrla vsaka sled. Nista se javila ne v Maribor in ne na Rab, pa tudi nobenemu znancu. Sedaj, po preteku 14 dni, bi morala tudi že zdavnaj priti s svatbenega potovanja, pa ju ni od nikoder. Ker sta vzela oba fotografske aparate s seboj, obstaja bojazen, da sta skušala fotografirati kak kraj ali predmet, katerega je prepovedano slikati. Ker Italijani v takih slučajih ne poznajo nobenega obzira tudi napram tujcem, so ju morda oba aretirali in vrgli v ječo. □ Gostovanje Milana Skrbinskega. Odlični ljubljanski režiser in igralec Milan Skrbinskec, ki je svoj čas deloval tudi na mariborskem odru, bo v kratkem med nami elavil 15. jubilej odrednega udeleštovanja. Nastopil bo kot gost v Laveryjevi krasni drami »Prva legija« v vlogi zdravnika dr. Morella.

Celje

□ V Sv. Juriju ob j. ž. je umrl v torek dne 27. t. m. zvečer, v 31 letu starosti po dolgi in mučni bolezni g. Pepo Čretnik, sin izdelovalca poljedelskih strojev. Pogreb bo danes, v četrtek, ob pol 5 uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče. Naj mu sveti večna luč, zaljubljeni staršem pa izrekamo ob težki izgubi edinega sina iskreno sožalje.

□ Clanski sestanek vseh članov lahkoatletске sekcije SK Jugoslavije bo danes zvečer v Domu ob 8. Zelo važno! Načelnik.

□ Proslava češkoslovaškega narodnega praznika. V torek zvečer je pod okriljem Ljudske univerze in Jugoslovansko-češkoslovaške lige v Celju predaval na meščanski šoli g. prof. Jan Sedivy iz Maribora. V več kot enournem govoru je pokazal predavatelj lepo vrsto skiptičnih slik iz bratske republike, posebno še s tiste strani, ki bi nas morale s Čehi vezati, katerim se imamo v gospodarstvu kakor v drugih panogah življenja mnogo zahvaliti. Po lepo uspelem predavanju je spregovoril še predsednik Jugosl.-čsl. lige dr. Hrašovec nekaj besedi.

□ Plinski napad na Celje. V torek popoldne se je izvršil plinski napad nad Celjem. Ob pol 3 popoldne je bil dan prvi znak, da se bliža sovražnik. Občinstvo je začelo zapuščati ulice in ceste in se zatekati v zaklonišča. Zaropotalo so strojnice, ki so imele namen, da prepodijo sovražna letala, tri po številu. V 15 minutah, ko je bil dan znak, da se bližajo letala, je bilo vse v redu pripravljeno. Delovali so začeli bombniki, ki so spuščali eksplozivne in plinske bombe. Poročevalska služba v mestu je dala takoj vse potrebne podatke in obvestila za potrebne ekipe o nevarnosti in položaju. Vse ekipe so stopile takoj v akcijo. Sovražna letala so napadla železniško postajo, magistrat, železniški most in vojašnico kralja Petra I. Ko so po 10 minutah odletela sovražna letala, je bil dan znak, da je nevarnost prestana. Plinski napad se je ponovil tudi zvečer. Popoldanska kakor tudi večerna vaja sta se prav dobro obnesli.

□ Avtobusni promet za Vse svete. V svrhu nemotenega razvoja prometa bo stavila mestna občina tudi letos za Vse svete občinstvo za obisk obek pokopališč potrebno število avtobusov na razpolago. Odhodi po potrebi izpred kolodvora.

□ Kino Metropol. Danes ob 18.15, 20.30 »Noč na Donavi« in najnovejši Foxov tednik.

Rekordna letina koruze

V Sloveniji pridelek ni bil tako velik — Izvoz bo znaten

Kmetijsko ministertvo je izdalo statistični pregled o naši letini koruze 1936. Po teh podatkih je bila naša letina koruze letos rekordna, saj je znašala 51.05 milij. met. stotov, lani samo 23.6 milij. V zadnjih letih se je površina, posajena s koruso, s katere je bila tudi pridelana korusa, gibala sledeče, kakor tudi pridelek koruze:

L. 1927 površina v tis. ha 2.066, pridelek milij. met. stotov 21.1; 1928 2.031, 18.2; 1929 2.318, 41.5; 1930 2.398, 34.65; 1931 2.388, 32.0; 1932 2.521, 47.9; 1933 2.538, 35.8; 1934 2.696, 51.54; 1935 2.727, 22.6; 1936 2.610, 51.05.

Iz tega je razvidno, da je letošnja letina le malo manjša kot rekordna letina leta 1934. Z nad 51 milij. stotov prideleka je računati, da bomo imeli letos znaten izvoz koruze.

Po banovinah se razdeli pridelek koruze tako-le (v tisočih met. stotov, v oklepajih podatki za l. 1935):

vardarska 1.844 (1.381), na 1 ha 11.2 stota, vrbaška 3.318 (951) na 1 ha 14.5 met. st., dravska 601 (529) na 1 ha 14.4, drinska 6.198 (1.050) na 1 ha 19.2, donavska 23.158 (10.873) na 1 ha 25.5, zetska 1.057 (842) na 1 ha 11.7, moravska 5.969 (2.452) na 1 ha 7.63, primorska 753 (197) na 1 ha 14.2, savska 1.068 (4.814) na 1 ha 18.4, vsa država 51.054 (23.597) na 1 ha 19.6.

Za našo banovino objavljamo naslednje podatke o letini koruze v zadnjih letih (v tis. ha in stotov):

poprečje 1930 do 1934: posejana površina 40, požeta 39, pridelek 510; 1934 posejana površina 43, požeta 43, pridelek 654; 1935 posejana površina 43, požeta 43, pridelek 529; 1936 posejana površina 42, požeta 42, pridelek 601.

Iz tega pregleda je zopet razvidno, da je naš pridelek koruze bil manjši kot rekordni pridelek koruze leta 1934, ko je dosegel najvišjo stopnjo. To dokazuje kot pri drugih pridelkih, da naša banovina ni v toliki meri imela koristi od dobre letine kot druge banovine v državi, ker je bil pridelek slabši kot v dobrih letih in ker so cene naših važ-

nih kmetijskih proizvodov še vedno zelo nizke. Zato ima tudi problem likvidacije kmečkih dolgov pri nas drugo aliko kot drugod v državi.

Vojvodinskemu kmetu gre dobro

V zagrebškem Jugoslovanskem Lloyd štamo tale izvešček iz poročila kmetijskega združenja za Banat:

Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov ni izzvala 100 odstotnega zadovoljstva niti pri dolžnikih niti pri upnikih, vendar je bila dobrodošla ter je pokazala, da se vodi račun o splošnih interesih in je bilo dano ono, kar je bilo mogoče. V nekaterih krajih v Banatu se vrše poravnave kmetov za končno likvidacijo dolgov na ta način, da dolžniki plačajo 75% preostalega dolga. Vsekakor bodo k dobri likvidaciji kmečkih dolgov doprinele tudi letošnji rezultati žetve, ker se more ugotoviti, da je bilo gospodarsko leto 1935—1936 zelo dobro tako glede velikosti donosa kakor tudi glede cen proizvodov. Položaj kmeta in njegova plačilna sposobnost se znatno popravljata. To dokazuje tudi okolnost, da se je okreplil promet nepremičnin t. j. kupovanje zemlje, kar je povzročilo dvig cen za 10—30%, posebno v južnem Banatu. Tudi sami trgovci in obrtniki opažajo, da se je povečala kupna moč kmetov, ki so bili v zadnjih težkih letih prisiljeni kupovati in izvrševati popravila samo v najmanjšem obsegu. Kmetijski stan je prišel v boljši materialni položaj razen vinogradnikov, ki so na slabšem kot so bili kdaj prej. Dobro gospodarsko leto, dobre svetovne in notranje cene, likvidacija kmečkih dolgov so najvažnejša dejstva, ki povzročajo, da se bo stanje kmetijstva obrnilo na bolje. To še ne pomeni, da so naši kmetje prebrodili najtežji položaj. Davki in doklade so še vedno visoki. Za kmete v Banatu je važno vprašanje ključ katastrskega čistega dohodka, ki je nesorazmerno visok, katerega bi pa bilo potrebno znižati.

Bilanca Drž. hip. banke

Drž. hipotekarna banka izkazuje za 30. sept. 1936 te postavke (vse v milij. dinarjev, v oklepajih podatki za 31. avgust):

Aktiva: gotovina in blag. zapiski 447.2 (476.9), posojila: hipotekarna 2.058.9 (2.069.9), komunalna 887.2 (829.4), vodnim zadrugam 77.6 (79.6), menično hipotekarna 112.14 (113.57), domače menice 53.7 (53.2), lombardna 148.76 (123.4) tek. račun fin. ministarstva 628.24 (653.04), razni tek. računi 271.65 (246.4), nepremičnine 221.16 (219.6), odkupljeni efekti 272.0 (273.7) efekti rez. fonda 175.07 (175.07), efekti amort. fonda 9.4 (9.4), razna aktiva 181.8 (174.7).

Pasiva: samostojni fond 398.5 (392.56), fond in glavne javnih ustanov 1.540.25 (1.523.96), hranilne vloge 1.181.56 (1.187.0), vloge v tek. računih 420.8 (421.4), tek. račun fin. ministarstva 81.0 (87.9), razni tek. računi 384.2 (387.2), rez. fond 163.46 (162.94), fond za amortizacijo zgradb 43.0 (42.9), zastavni listi in obveznice v obtoku 786.25 (818.46), predjudni tujih bank 126.6 (126.6), razna pasiva 369.84 (347.0), bilančna vsota 5.494.96 (5.497.96).

Med pasivi v tem izkazu je najbolj padla postavka zastavnih listov in obveznic v obtoku, dočim v drugih pasivah ni dosti izpremembe. Vloge so nekoliko nazadovale.

Med aktivni je najbolj nazadovala radi odtoka tujih sredstev likvidnost, zmanjšala so se tudi hipotekarna posojila, narasla pa zopet komunalna in lombardna posojila.

Pravilniki za izvrševanje uredbe o likvidaciji kmečke zaščite. Iz Belgrada poroča »Jugoslovanski kurir«: Komisija, ki je bila imenovana pri kmetijskem ministertvu za pripravo pravilnikov za izvršitev uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov, je zaključila svoje delo na glavnem pravilniku, ima pa skupno pripraviti 12 pravilnikov. Glavni pravilnik prinaša tolačenje posameznih odredb uredbe. Prinaša točno definicijo, kdo je kmet v smislu uredbe. Pravilnik se je postavil na stališče, da je smatrati za kmeta pred leti onega, ki je tudi sedaj kmet, ker je težko dobiti podatke za toliko let in več nazaj o tem, kdo je kmet. Upnik mora torej v tem

KINO KODELJEVO Teleton 31-62

igra danes ob 20. uri

Donogoo Tonka

Anny Ondra

Cene znižane!

Kulturni obzornik

„Umetnost“

Slovenska likovna umetnost dozdaj ni imela svojega posebnega glasila, temveč je le gostovala v drugih revijah in časopisnih rubrikah. Zda je Društvo slovenskih likovnih umetnikov sklenilo izdati po vzorih drugih umetnostnih revij (češke: Umetni) poseben list, posvečen izključno likovni umetnosti, njenim problemom in umetnikom. Izšla je prva številka tega novega časopisa pod uredništvom ravnatelja Narodne galerije g. Ivana Zornosa, ki ga pa na zunaj predstavlja slikar A. G. Kos, upravo pa vodi kipar F. Gorše. Poudariti moramo, da je bila srečna misel izpolniti to dosedanjemu vrzel v slovenski publicistiki, kar bo imelo za posledico sistematični razvoj slovenske likovne umetnosti. V uvodnem programskem članku »Beseda o umetnosti in Umetnost« je Ro poudaril, zakaj je tak list danes Slovencem posebno potreben ter razvija dve misli. Prvo, da se je umetniško izražanje strašno posplošilo, razbilo na posamezne elemente in poplavitilo, postalo izraz v masi raztresenega estetskega čuta, ni pa več izraz individualno močnih ljudi, ki bi ustvarjali iz praeote duha, iz neke nadizkustvene sinteze. Ugotavlja, »da današnja umetnost nima velike sodobne umetniške osebnosti, niti vodilnega umetniškega sloga, dasi ji služi nasprotno ogromna množica umetnikov in umetnin. V takem času mora biti prva skrb za veliko sintetično umetniško tvorbo, ki jo bomo dosegli samo, če bomo ozdravili kulturo čustvovanja sploh ter vrnili času smisel za objektivno umetniško vrednoto.« To pa je pravi program »Umetnosti«. Drugi članki v listu govore o umetnostnih vtisih v Španiji (Zoran Mušič), v Italiji (beneška razstava, G. A. Kos) in v Parizu (Zdenka Adamič). Poseben članek je posvečen povojne-

mu razvoju likovne umetnosti v Mariboru (R. Rehar). Priobčen je proglas Narodne galerije, ki vabi k zbiranju umetnin Šubicev, katerih kolektivna razstava se bo vršila spomladi l. 1937. List se spo-

Slikar G. A. Kos pri delu.

minja 50 letnice fresk v muzeju, ki sta jih napravila brata Šubica. Martin Benčina je napisal članek: »Zbiraj slovensko grafiko«, kjer se ozira

Kaj pomeni dobra krema za Vašo kožo, to opazite šele prav pri domačem delu. In KREMA NIVEA je vendar tako pocenil

NIVEA CREME

Jugoslav. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor

Film brez nas. Zagrebški Jugoslovanski Lloyd poroča, da bo neko nemško filmsko podjetje v kratkem začelo filmati v naši državi nekatere kulturne filme za tujkoprometno propagando v Nemčiji. Prvi film bo pokazal znamenitosti naše prestolnice, drugi film bo iz Južne Srbije, tretji bo iz Sarajeva in okolice, četrti bo pa iz Dalmacije. Dalmatinci se že pritožujejo, da je za nje en film premalo, kaj bomo pa šele rekli Slovenci, ko nas sploh ni v programu. Ta turistična propaganda je inspirirana od našega Osrednjega tiskovnega urada, od katerega moramo zahtevati več pažnje za naše kraje. Njegova dolžnost je skrbeti, da bo tudi Slovenija dostojno zastopana v tej tujsko-prometni propagandi.

Občni zbori: Kranjska industrijska družba v Ljubljani 25. novembra 1936 ob 11 v Kreditnem zavodu (bilanca 1935—1936, volitve uprave in nadzorstva). Jugoška. jugoslovanskoška tekstilna industrija v Kranju, dne 13. novembra 1936 v Kranju ob 11 (bilanca 1935, volitve dveh revizorjev itd.).

Dobave: St. 15345. Gradbeni oddelek ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do dne 30. oktobra ponudbe za dobavo 300 m² okensnega stekla ter masinske oddelene do dne 31. oktobra za dobavo kavčukove cevi, obrobov in zagostak.

Borza

Ljubljana, 28. oktobra.

Denar

V zasebnem kliringu je danes brez prometa beležil angleški flunt na ljubljanski borzi 240.50 do 241, na zagrebški borzi pa je bila notica nižja kot včeraj: 239.20—240.80, v Belgradu 239.36—240.96.

Avstrijski šiling je na ljubljanski borzi narasel skokoma na 8.5—9.05, na zagrebški borzi na 8.9—9, na Belgrajski na 8.8172—8.9172.

Grški boni so beležili v Ljubljani 31.40—32.10, v Zagrebu 31.65—32.35, v Belgradu 31.28—31.98.

Italijanske lire so nudili v zasebnem kliringu v Zagrebu nadalje neizpremenjeno po 3.05, v Belgradu pa so ponudbo znižali na 3.08.

Nemški čeki so narasli v Ljubljani na 14.80 do 15, v Zagrebu na 14.75—14.95, za sredo novembra na 14.17—14.37, za konec novembra na 13.9 do 14.10, za sredo decembra na 13.85—14.05. V Belgradu so beležili 14.5423—14.7423.

Ljubljana — Tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2340.66—2355.26
Berlin 100 mark	1741.03—1754.91
Bruselj 100 belg.	730.20—735.26
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	211.71—213.77
Newyork 100 dolarjev	4304.76—4341.07
Pariz 100 frankov	201.50—203.03
Praga 100 kron	153.44—154.54
Trst 100 lir	227.70—230.78

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 2.470.952 din.

Curih, 28. oktobra. Belgrad 10, Pariz 20.2375, London 21.2775, Newyork 435.125, Bruselj 73.275, Milan 22.925, Amsterdam 234.80, Berlin 174.80, Dunaj 75.50, Stockholm 109.70, Oslo 106.90, Kopenhagen 95, Praga 15.40, Varšava 81.85, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 4.385, Buenos Aires 1.21.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo 82—83, agrarji 47.50—48.50, vojna škoda promptna 370 do 372, begluške obveznice 67.25—69.25, 8% Blerovo posojilo 84.50—85.50, 7% Blerovo posojilo 75—76, 7% posojilo Drž. hip. banke 87—90, Trboveljska 175—195.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 83 den., agrarji 48.50 den., vojna škoda promptna 373 do 374, 11. 372 den., begluške obveznice 68.50—69, dalm. agrarji 65.50—66.50 (66.50), 8% Blerovo posojilo 85 den., 7% Blerovo posojilo 76—76.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 89 den. — Delnice: Priv.

agrarna banka 193—195, Trboveljska 178—190, Isis 20 bl., Osj. sladk. tov. 130—140 (140), Dubrovačka 200 den.

Belgrad. Državni papirji: agrarji 48.50—49.25, vojna škoda promptna 372.50—373 (373, 372.50), 12. 372.50—373.50, begluške obveznice 69—69.25 (69, 68.75), dalm. agrarji 67—67.25 (67.50), 8% Blerovo posojilo 85—85.50 (85.25), 7% Blerovo posojilo 73.75—76 (75.75), 7% posojilo Drž. hip. banke 90 bl., 7% stab. posojilo 83 bl. — Delnice: Narodna banka 6970—7030, Priv. agrarna banka 192.50—193.50 (193.50).

Zitni trg

Novi Sad, 28. oktobra.

Pšenica: bač., ladja Tisa in Begej 161—163; slav. in srem. 155—156; srem., ladja Sava in bač., ladja kanal 159—161; bč., srem., ladja Donava 160 do 162; bč. in srem. 154—156. Ječmen: bč., srem. 64 kg 104—106; bč., srem., spomladni 68 kg 122.50 do 125. Fižol: bč., srem., brez vreč, 172.50—175; bč., beli, z vrečami, 190—195. — Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpr. Promet srednji.

Krško

V volivnem rezultatu slovenskih občin poroča ponedeljkov, kakor tudi torkov »Slovenec«, da je bila druga lista v Krškem JRZ kompromisna (dobila je 117 glasov), kar pa ne odgovarja povsem resnici. V svojem proglasu na volivce se je imenovala ta stranka: gospodarska lista — brez ozira na strankarsko pripadnost. Dejansko so bili na njej zaradi lokalnih interesov tudi mnogi pošteti okoliški posestniki. V resnici pa je bila lista dosedanjega župana g. Joška Pfeifferia in njegovih prijateljev, ki pripadajo po političnem naziranju stranki JNS. Toliko v vednost javnosti, da ne bo kdo obsojal »Slovenca«, češ da ima neresnična poročila.

Vuhred

Pa smo ga linterja — namreč kapitalizmu smo vse glave odsekali, kajti dobili smo od 18 odborniških mest 17. Boj je bil izredno hudo in težak. Ni šala, če se poštenje, pravica in resnica vojskujejo s kapitalizmom, lažjo in boljševidom. Toda pamet je zmagała in tako bodo zavladali v naši občini možje, ki jim je blagor občanov res pri srcu. Demokratski duh mora zavladati, to se pravi: Vsak stan mora priti do besede in — pravice. Glavno pa je, da smo doprinesli važen kamen do one veličastne stavbe, ki jo je zamislil naš voditelj dr. Anton Korošec — slovenska samouprava.

Ribnica

Zivahno vrvenje vlada na cesti od Ribnice proti Dolenji vasi, ki se regulira in flakuje. Zaposlilev je dobilo 100—120 delavcev, da si zaslužijo vsaj najpotrebnejšega kruha. Prebivalstvo je hvaležno sedajni vladi, da se je ozrla tudi na ta kraj. Zato je slovensko prebivalstvo v okraju pri občinskih volitvah izkazalo vse zaupanje vladi JRZ. V obeh slovenskih sodnih okrajih je doslej od 4067 volilnih udeležencev izkazalo vladi JRZ zaupanje 3360 volivcev ali 82.61%, dočim je šlo z opozicijo le 707 ali 17.39%. Zato se toliko bolj čudimo, da se nemški Kočevjarji, ki so imeli za pravilo, da gredo z vsako vlado, obrnili hrbelj ravno tej vladi, ki vrši tudi na njihovem ozemlju na cestah velika javna dela. Tudi to si je dobro zapomniti! Gospodice Kočevjarji se menda še niso otresli one miselnosti o Jugoslaviji, ki so jo ovekovečili v »Grazer Volksblattu« dne 7. febr. 1918. Was zugen sie, gospodice od JNS v takem obljemu? Ker smo z njimi v enem okraju, smo morali tudi to konstatirati, ker je en argument več za preslavljen sedež okrajnega načelstva iz Kočevja v slovensko Ribnico!

pravijo, je svoje mojstrovine ustvaril v času do svetovne vojne. Toda tudi kasneje je še zmerom kazal blestečo moč in osvajašno širino svojevrstne oblikujoče osebnosti. Človek, ki je nanovo prišel v Zagreb in si iskal razgledov po njem, je gotovo v gledališču postal pozoren najprej na Paviča, ki se je v sleherni vlogi razkril kot nepoznani prijatelj človekov, kot čvrst voz in mreži človečnosti, ki veže kraje in nasprotja sveta. Nosil je v sebi značilnost narodnega genija, ki se je v Matošu izpovedal z besedami: Dok je srca, bit će i Kroacije. S tem pečatom srčnega občutja je živel Pavič javno in za sebe in odtod neznosna bolečina njegove soproge Nate, ki je hotela z njim deliti smrt. Ni prišel do sprave s stvarmi, kakor so, in skoraj brez moči je bil pod pritiskom neurejenosti in bežnosti. Še pred letom dni je nepozabno zapel v vlogi Šarmelanda (Zločin in kazen) iz vsega onemoglega in razžaljenega srca. Nekaj lastne podobe je začrtal tudi v mali zbirki novelic: Šareno tkanje.

»Ali pri nas zorimo za španske grozote?« je nadvse poučen in sodoben članek kanonika J. Šimenca v 11. številki »Bogoljubac«. Prav bi bilo, če bi ga tudi drugi naši listi ponatisnili. Ta številka ima še tole vsebino: »Orglavka« (Sv. Cecilija, 22. nov. Pesnitev SSa.) Na ovitku prelepa slika zaščitnice cerkvene glasbe. — Duhovna izložba za KA (A. V. M.) se nadaljuje. — Iz vsakdanjega življenja: »Vem — verujem« (piše J. Langerhole). Kako je s populnostjo (dr. Ant. Zdešar C. M.). Stoji, stoji tam sivi samostan (»Popotnik« opisuje svoj obisk v samostanih celici in v knjižnici). Listek »Zanger Ovsenik« dosega višek zanimanja. — Zanimivosti iz življenja Cerkve po svetu, domovini, Mar. družin. Premišljevanje za vernih duš dan, za zahvalno nedeljo. — Dobre knjige, raznoterosti. V ilustracijskem delu mnogo slik iz španske bratomorije. — Mislite že zdaj na naročilo tega družinskega krščanskega lista vsi, ki mu doslej še niste odprli vrat v družinsko knjižnico.

Pogled na porušeni Irun

»Irun boste našli v samih razvalinah!« mi je v Burgosu dejal neki prijatelj. Kar nisem mogel verjeti tega in zato sem sklenil, da se odpeljem po 300 km dolgi progi iz Burgosa v Irun.

Pri Beasainu so morali vsi potniki izstopiti in prestopiti v avtobuse, ker je bil most čez neko dolino porušil. Zanim je bil spet pripravljen električni vlak, ki nas je pripeljal v San Sebastian.

Tu me je zlasti osupnilo, da so bile skoraj vse trgovine zaprte. Po cestah je malo ljudi. Veliko meščanov je pobegnilo, veliko so jih rdeče tolpe postrelile. Na hišah, kjer bivajo še ljudje, visijo zastave belih — rdeče-rumene rdeče barve. Razstreljenih hiš je malo, saj se je mesto vdalo skoraj brez boja. Popoldne sem se z električnim tramvajem odpeljal vzdolž obrežja Atlantskega oceana in sem prispel čez uro v Irun. Ze pred mestom vidiš na desni in levi sestreljene in požgane stavbe.

Ko sem stopil iz napol sežganega kolodvora na cesto, sem videl najprej na levi in na desni same požgane in porušene hiše. Eno samo pogorilišče! Vse zasebne in trgovske hiše so v razvalinah. Rdeči so tu strašno gospodovali. Ko sem šel potem po glavni cesti, sem opazil tu in tam kako celo stavbo, ki je štrlela iznad podrtij. Hotel sem fotografirati. A že me je prijel detektiv, češ da moram imeti za fotografiranje posebno dovoljenje ironskega poveljnika. A uradnik je bil tako prijazen, da me je sam odvedel k poveljniku, senoru Miguelu Ibanezu, ki me je prav priščrno sprejel. Solznih oči mi je pripovedoval, da so rdeči umorili njego-

vega očeta v Guadelupu in da so ubili njegovega brata v Beasainu. Seveda mi je dal potrdilo, da smem v Irunu fotografirati, kar hočem.

Ker se je medtem znočilo, sem se moral pobrigati za prenočišče, kar pa v teh ruševinah ni bila lahka zadeva. Tudi glede na to so mi pomagale vojaške oblasti. Poslali so me v Fondo Arrupe, ki je ostala kar čudežno nepoškodovana. A vse hiše onkraj ceste in krog in krog so bile porušene in požgane, samo golo zidovje moli v nebo. Gospodinja mi je pripovedovala, da so ji rdeči razbili vrata in so zdaj s pokrovom zaboja za silo zadelana. Dosti so pokradli tedaj in ko se je po zavzetju belih čet vrnila, je bilo vse stanovanje izpropano in razbito.

Vse kavarne so zgorele. Med ruševinami si nekateri podjetniki spet postavljajo svoje lokale. Počasi se vračajo begunci v Irun. Kako so osupli, ko najdejo namesto svojih hiš in bivališč le še podrtije! Govoril sem z obema kuharjema Palace hotela, ki sta brezposelna, ker je hotel sestreljen. Nato sem dobil nekega moža v monterski obleki. Imel je na rokavu napis: medico. Ko sva se pogovarjala, sem spoznal, da je zdravnik. Moral je pobegniti pred rdečimi in ko se je vrnil, je dobil samo to edino montersko obleko.

Več ko 2000 hiš je zgorelo v Irunu in mnogo drugih poslopij je v razvalinah. Prej je bil Irun cvetoče mesto z 20.000 prebivalci — zdaj ni mesta več, je le kup ruševin in golih zidov.

(Neue Zürcher Zeitung.)

Osvobodjenje Ovieda. Trinajst tednov je trajalo obleganje tega mesta na severu Španske, 20 dni delj ko obleganje Alcazarja. Bele čete poveljnika Alonsa so ga osvobodile. Na sliki so videti špansko-maroške čete po zavzetju mesta.

Vrata za v pekel

Mesto Straitsville pri Ohio se imenuje »Vrata za v pekel«. Ta čudoviti kraj zemlje stoji na podzemskem morju plamenov, ki gori že 25 let. Prebivalci so naravnost junaki; plameni so njih življenje, smrtna nevarnost nekaj vsakdanjega. Le malo kdaj zvemo kaj o tem posebnem pojavu.

Ce stopiš na kak grič v okolici Straitsvillea, zapaziš nešteto majhnih ognjenikov, poslanece gorečega morja, ki plamti pod zemljo. Leta 1884 je izbruhnil v premogovnih rudnikih Ohia velikanski štrajk rudarjev. Med tedanjimi nemiri so rudarji zažgali tako zvani Plumberjev rov. Spočetka je gorel precej majhen sklad premoga, ki se v tednji zmedli ni nihče zmedel zanj. Toda kaj naglo se je začel širiti ogenj pod zemljo in ko so slednjič spoznali velikansko nevarnost, je bilo že prepozno. Sklad največjega in najizdatnejšega premogovnika, ki obsega 50 tisoč jut, je goril in bil izgubljen. Vse iznajdbe tehnike niso bile kos plamenom in ognja ni bilo moči pogasiti.

Požar je uničil mesto Straitsville, urade in šole, ognjeniška žrela, ki so se povsod odprla, so uničila daleč naokoli polja in travnike. A tedaj se je začela junaska pesem Straitsvillea. Njegovi prebivalci, preprosti rudarji, se niso zganili iz kraja. Ze 50 let se hrabro borijo z ognjem. Postavljajo si hiše poleg razvalin prejšnjih hiš. A zmeraj se pojavijo plameni iz zemlje in jim vse uničijo sproti.

Rudarska podjetja se hočejo vsaj kaj okoristiti s požarom pod zemljo. Goreči rudniki so še v obratu, kar se še vedno izplača. Rudarji si morajo vsak dan iznova izkopati nove rove, saj jim ogenj uniči prejšnje, vendar še hodijo skozi »vrata v pekel«, pod zemljo.

A še neka druga zahrbtna nevarnost jih ograja. Vroči premog proizvaja strupene pline, »črni plin«, ki je umoril že marsikakega rudarja. Zlasti je kraj nevaren njihovim otrokom. Casih se igrajo prav tik ognjenega žrela in večkrat se zgodi, da strupeni plini omamijo kakega otroka, ki se nato zvrne v žrelo in plamene. Tudi ceste niso varne,

saj večkrat zgrmi kak plaz nanje. Povsod je dosti tabel, ki opozarjajo avtomobiliste na nevarnost.

Vroči vrelci, ki so slični gejziram na Islandiji, bruhajo curke vrele vode iz sebe. Gozdovi so zgledali, velike, rdeče-rzbeljene žile prepregajo pokrajino. Neka reka je vedno v gostih oblakih sopare. Medtem ko je daleč naokoli rada podzemsko vročino vse izsušeno, pa povzroča prav ta gorkota, kjer ni prehuda, da ondi sredi najhujše zime vse bohotno cvete.

Ze 50 let zamen poskušajo zasebne in državne družbe, da bi rešile bogate zaloge premoga. Neizmerne vsote denarja so že v ta namen zmetali v zemljo. A to je le toliko zaleglo, da je ogenj še bolj goril. Drugod se je obneslo najbolj to, da so odvezli gorečim skladom zrak. A tu se tudi to ne obnese. Goreče žile so se zrušile same vase in so povzročile plazove in nova žrela. Ce so zamašili vrhode v jaskhe, je ogenj šinil drugod iz zemlje in je sikal do 50 metrov visoko.

Več ko 40.000 jut premogovnih skladov je že uničenih, uničenih je 700 milijonov kilogramov premoga v vrednosti več sto milijonov dolarjev. Dovedeva se, da je razdiralno delo Straitsvillea dokončano. Nič več se ne bo izplačalo kopati v rudniku. Sele tedaj bodo junaki rudarji zapustili pozorišče svojega dolgega, žilavega boja. »Vrata za v pekel« pa bodo še dalje žarela in tlela, dokler slednjič ne bodo za vedno ugasnila.

Jezikovni pouk.

»Zelim, da bi se moja hči učila kakega tujega jezika.«

»Katerega pa? Francoskega, angleškega, italijanskega?«

»Hm... Kateri je pa najbolj tuj?«

»Kakšno vreme ste pa imeli?«

»Malo ee je zabliskalo, malo je zagrnelo, po tleje se je ploha vtila pa sem precej vedel, da bo dež.«

Sabljanje so uvedli na japonskem za šolski predmet. Tako se bodo japonski dijaki naučili staro-japonskega sabljanja.

Karte za živila izdajajajo v Madridu; kjer je živil le še majhna količina.

Tu je bival Pilsudski

Drevored Ujazdovska v Varšavi te privede od cerkve sv. Aleksandra in meteža vele mesta v tišino velikega parka, ki se razteza vzdolž levega brega reke Visle. Greš dalje ob parku Lazienki ven iz mesta, kjer se z gradom Belvedere konča ta lepa, široka cesta. V senci starih kostanjev zagledaš snežno belino pročelja, v čigar vdolbinah visi divja trta ko žalna tencića. Orjaški lovorov venec na stopnišču vhoda, ki ga krasijo štirje stebri, te opozarja na velikega mrtveca, čigar spomin živi tu.

Pač ni noben varšavski grad s politično usodo sodobne Poljske tako neposredno spojen ko to veličastno, enonadstropno poslopje, ki ga je dal postaviti Jakob Kubicki l. 1823 za velikega kneza Pavloviča. Ko je l. 1926 zasedel maršal Pilsudski po svoji zmagi ta grad, se je tu tudi naselil in vodil ono nevidno a zato tembolj učinkovito diktaturo, ki je odločilno vplivala na politično življenje sedanjega Poljske. Zdej, ko je maršal za vedno zaprl oči, je ta grad, kjer je živel maršal do svoje smrti, brez vsake spremembe v spomin na velikega moža.

V veži čakajo obiskovalci. Kmetje v pisanih nošah iz Lovicza iz Krakova in Karpator; častniki v širokih čepicah, dijaki, potniki. Najprej nas povedejo v sprejemnico, ki je polna daril, ki jih je maršal dobil od prebivalstva. Zraven je majhna soba odjutana. Pri pisalni mizi visi kar vrsta telefonskih aparatov, ki so mogli biti koj v zvezi z najpomembnejšimi ministri in predsednikom. V biljni sobani so slike in risbe poljskih slikarjev. V dveh majhnih omarah vidiš maršalove obleke: ena sama je civilna obleka, sicer so same uniforme, od lahke bluze za doma do s srebrom preobložene paradne uniforme. Vse to iz preprostega, sivomodrega sukna, zraven je še čepica in maršalna palica.

Sobe, kjer je stanoval maršal, so jako preproste, a izredno okusno opremljene in v njih se zrcali bistvo moža, ki je od tu urejal usodo svoje dežele do smrti, zmeraj neviden in vendar vedno pričujoč. Drevesa pred oknom zastirajo luč, ki pada v majhno, skromno spalnico. Na steni visita sliki obeh maršalovih hčera, nad posteljo pa visi majhna, že obledela fotografija njegovega rajnega brata in srebrn medaljon čudežne Matere božje iz »Astra Brame«, ki jo je maršal do smrti častil z iskreno, pristno poljsko pobožnostjo. Na nočni omarici je slika papeža Benedikta XV. s francosko pisanim posvetilom papeža.

»... in zdaj pridemo v sobo, kjer je maršal za vedno zatisnil oči.« Ce vodnik spregovori te bese-

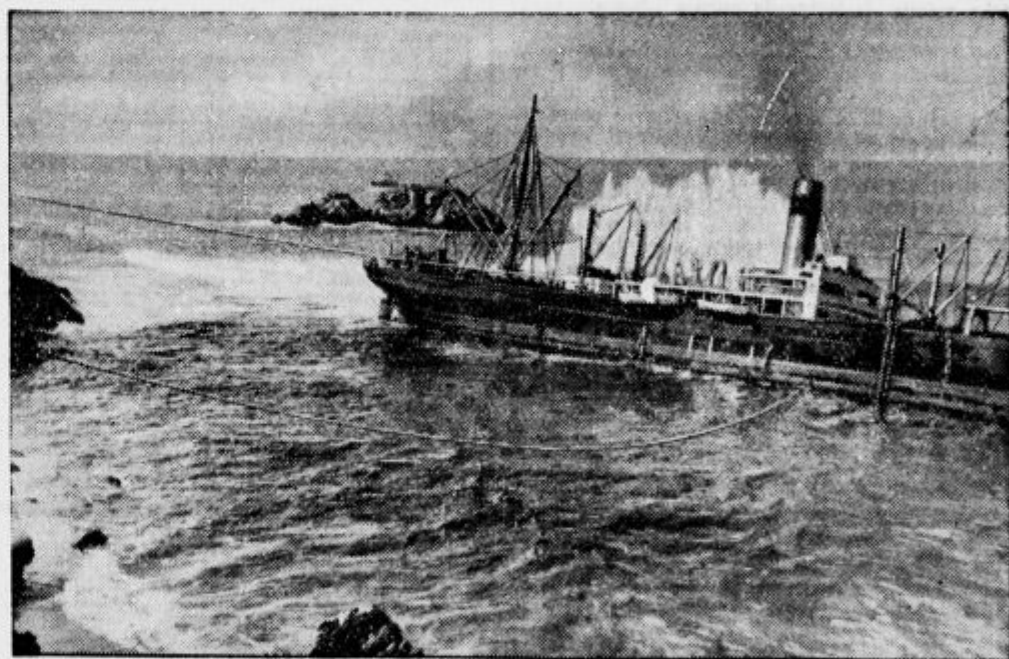
de, se takoj ustavi ploha vprašanj. Vtis te sobe pa ni prav nič žalosten in otožen, ko da bi angel smrti ne bil nikdar tu. Skozi tri velika okna, ki strmiyo v park, se v širokih snopih vsipa luč opoldanskega sonca, da je vsa soba zlatorumena. Skozi vrata prodira jarko, jesensko ozračje v ta prostor, kamor so radi prisilne lege predejali maršala, ko je bil bolan. Na mizi je velikanski šop svežih, temnordečih vrtnic, ki se tako prelesto košatijo, ko da ni več enakih na svetu. Zraven so patrence karte, priprava za kajo, pepelnik in naočniki, vse tako, ko da mora maršal zdaj zdaj stopiti v sobo in začeti iznova živeti.

Sele sosednja soba vsebuje prav za prav vso tugo in turobo smrti. Velika sprejemna dvorana je zdaj mrtvaška kapela, kjer je vse v črni. V vdolbini je majhen oltar, na njem so sveče in razpelo z Zveličarjem, ki se v bolečinah zaupno obrača v nebo. Na visokem katalfalku, kjer je bila krsta, stoji zdaj visoka, kristalna vaza, ki je vanjo vrezan monogram Pilsudskega: J. P. V tej vazi je bilo shranjeno maršalovo srce, dokler ni bila izgotovljena žara, ki so v njej prenesli srce v Vilno, da so ga na njegovo izrecno željo položili v grob njegove matere.

Pristna poljska poteza se zrcali v tej maršalovi želji, namreč globoko spoštovanje do žene in matere kot čuvarice in hraniteljice življenja; to spoštovanje je vedno živelo v maršalovi duši in je živo tudi v vsakem Poljaku. Vedno je v svojih spisih in govorih poudarjal pomen ženske v življenju poljskega naroda, ki je bila v vseh dneh pomanjkanja, preganjanja, trpljenja in bede zvesto ob strani svojega moža.

Krog katalfalka so trakovi vencev, ki je z njimi počastil svet spomin maršala. Barve vseh narodov vidiš tu, vidiš tudi trakove z japonskimi črkami, kar spominja na zveze maršala z Japonsko, saj je rajni maršal že med rusko-poljsko vojno vabil Japonsko za pomoč za vzpostavitev poljske države. Delo za ta smoter je poljska država pripoznala tudi po zunanje in je odlikovala maršala s tištinami redi, ki so v bližnji sobi razstavljeni: red »Polonia restituta« l. razreda, ki ga je edino maršal imel in reda »Virtuti militari« in »Beli orel«, ki jih nosijo na širokih modrih in rdečih trakovih. Mnogo je slik iz vojaškega življenja maršala, mnogo jih je iz kroga njegovih bojnih tovarišev, ki jim je bil maršal do smrti zvesto vdan.

Na kamninu konec sobe stoji podoba njegovega najljubšega konja.

Tovarna ladja proge Amerika—Havai, se je ob Zlatih vratih pri San Franciscu potopila. Rešili so 31 mož. Na stotine gledalcev San Francisca je opazovalo žalostni dogodek.

Rudniki iz kamnite dobe

Izkopanine neke angleške arheološke družbe v bližini Worthinga so pokazale različne rudnike kresilnega kamna iz 2500 do 1800 let pred Kristusom. Našli so 4 metre globoke, okrogle jaskhe, ki so vodili do skladov kresilnega kamna. Na dnu so odkrili hodnike, po katerih se je mogel splaziti le po en človek in ki so se raztezali iz jaska po 2 do 4 m naokrog. Našli so še razno orodje in 50 sekir iz kresilnega kamna.

»Aha, Tukajle si! Le čakaj, jaz te pa iščem že dve leti okoli!«

Pretirana dobrota. »Ah, tako žalostno me je pogledala ta uboga ribica, da jo kar nazaj vržem!«

Pošljite naročnino!

Sport

Vzroki neuspehov v smuškem športu

(Iz smuškega tehničnega referata g. Predaliča.)

V svrhu lažjega pregleda sem razdelil svoj referat v tri odstavke, kateri obravnavajo vsak zase posebno načelno vprašanje:

1. padanje števila resnih tekmovalcev;
2. športna vzgoja mladine in tekmovalcev sploh;
3. kakšni bi morali biti in kaj bi morali znati smuški javni delavci in vprašanje ženskega smučanja.

Pred kakimi 18. leti je bila skrb naših pionirjev propagirani smučarstvo v prvi vrsti kot splošni šport in zimsko turistiko. Pričetek je bil težak, kajti tedaj je bil smučar na ljubljanskih ulicah komičen pojav, kateremu so se vsi posmehovali.

Pridemo na športno tekmovalno polje. Kaj smo videli prva leta? Mnogo navdušenja, malo znanja. Tekme so bile polno obiskane, proge smešno lahke. Smuška tehnika nam ni povzročila nobenih skrbi, poznali smo tehniko sistema Huidfeld, Lilienfeld, Bilgeri, Zdravsky itd. Prvim tekmovalcem je bil poznan samo navadni pospešeni korak. Za mazanje smuči pa navadni los in parafin. Klubi in pionirji, ki so orali to ledino, so imeli dosti dela, gre jim vsa pohvala. Napredek v tem pravcu je šel pravo pot. Smuška tehnika se je izpopolnila do takozvanega paralelnega loka — in še dalje. Tekmovalcem za tek danes ni nič novega tekmovalni korak, ta ali oni in kako naj majo svoje smuči. Da, napredovali smo.

Prva skakalnica se je gradila v Bohinju na pobudo g. dr. Cirila Žižka. Skoki so bili mogoči 12 do 14 m. Kmalu nam je bila premala. Gradili smo večje in še večje do ing. Hannsenove in tudi ta je že skoraj pozabljena. Tu smo gradili in gradili klubi so kar tekmovali med seboj, kdo bo imel poprej zgrajeno, čigava bo lepša in na kateri bodo mogoči čimdaljši skoki. Majhen kader skakačev imamo, upravičeno rečem, da imamo več skakalnic kot sposobnih tekmovalcev-skakačev. Konstatirati moram, da je dosti klubov, ki so gradili svoje skakalnice, niso pa hkratu skrbeli za vzgojo in naraščaj skakačev. Krivda ni v toliko na Zvezi, ki je imela zadnjih 6 let skozi vsako zimo posebnega trenerja iz Norveške za skoke odn. norveško kombinacijo. Krivo je deloma vodstvo klubov, ker ako so se že našla sredstva za gradnjo naprav, bi morali klubi skrbeti za naraščaj.

S prihodom Norvežana ing. Hannsena pa imamo zakonitost v razvoju našega tekmovalnega športa popolnoma novo dobo. Mesto poprejšnjega divjega, je nastopil čas smotrane in sistematičnega treniranja.

Drugi odločilni moment pa je ta, — da se pri nas v poslednjih letih močno zavija alpska kombinacija. Ta disciplina, dastravno zahteva več poguma kot smuški teki, še daleč nima tistega vzgojnega uspeha.

Tudi za funkcionarja je organiziranje alpske tekme mnogo lažje kot pa organizacija za smuški tek. Ne smete pa s tem razumeti mojih besedi kot osti proti alpski kombinaciji. Ta disciplina je danes močno razvita posebno v srednji Evropi, ter je njen razmah tako obsežen, da so se ji morali ukloniti celo severnjaki. Pač pa je razmerje tekmovalcev v alpski kombinaciji proti tekmovalcem v teku nenasravnj pojav. Tu ne pomagajo izgovori o alpskih terenih, niti o slabih snežnih razmerah v nižavah, temveč so krivi edino funkcionarji in klubi, ki ne vzgajajo mladine v strogo športnem duhu, t. j., da bi gojili šport v prvi vrsti radi sebe samega in v drugi vrsti šele, da se pokažejo pred občinstvom.

Kaj pa skoki? V uvodu sem že omenil stališče do te panoge in o skakalnicah. Da smo vkljub velikemu številu modernih skakalnic v skokih še vedno precej zaostali, nam priča uspeh na letošnji olimpijadi. Dokaz, da tudi v tej disciplini nismo napredovali, je v tem, da se že par let niti eden od naraščaj ni prenil v osredje. Vse do sedaj obrazloženo izzevni v glavnem: padanje tekmovalcev sloni na zanemarjanju mladine, pomanjkanju denarja itd.

Športne morale in športne zavesti manjka mnogim našim tekmovalcem. Toda ne moremo jim zameriti, če pogledamo na nešportni način vzgoje raznih športnih klubov, ki s svojim postopanjem naravnost vzgajajo najboljše tekmovalce za koristilovce.

Nedostatek v prirejanju tekem za tekmovalce drugega in tretjega razreda se je že večkrat navajal. Tudi slabšim tekmovalcem je potrebno dati možnost do kakšnega uspeha, ki je največje bdnilo za nadaljnjo športno udejstvovanje.

Vzgoja in pritegnitev mladine na široko, uvedba športne discipline in enakopravnosti ter zdravniški nadzor pri treningih in tekmah.

Mnogo se greši tudi v sodniškem vprašanju. Sodnik ne bi smel vedeti samo, kaj je napako in kaj pravilno. Spozna bi se moral z vsemi detajli posameznih disciplin našega zim. športa.

Da pada število tekmovalcev ni pripisovati samo finančnemu, temveč tudi nepravilnemu, nesmotrenemu delovanju in udejstvovanju funkcionarjev.

Toda eno razveseljivo dejstvo pa je: približali smo se vodilnemu srednjeevropskemu razredu v smučanju. Poglejmo naš uspeh na 50 km — in historijat našega smučarstva? Mladi smo v zgodovini zimskega tekmovalnega športa, komaj 14 milijonov nas je, in takli uspehi.

Ponovno moramo načeti vprašanje žena in smučanja. Prepričan sem, da je v vsakem klubu nekaj ženskega članstva, na katerega so pa klubi skoro pozabili. Ne bom oporekal dejstvu, da je smučanje razvilo pri nečnem spolu bolj iz mode. Tudi žena je sposobna, da izvede nekaj nadpovprečnega, da se izpopolni v tehniki. Samo glavne smernice ji moramo dati in prepričan sem, da bomo prihodnje leto beležili na tem polju napredek.

Žena naj ne teče dolgih prog, ker je to za njen organizem prenaporno. Tekme v teku naj bodo 1, 2 do 4 km in to samo za izvežbane smučarke. Hvalažna panoga za dame je slalom, kateremu moramo dati prednost pred tekom.

Kakor mlad fant-tekmovalce, tako bi tudi mlada smučarka tekmovalka rada kosala svoje zmoglosti s svojimi sotekmovalkami. Tekma je borba za povzdigo svojih zmoglosti. Zveza odn. klubi morajo tu skrbeti za enakopravnost žene-smučarke.

Žene — bodoče voditeljice naraščaja — ravno za te moramo v enaki meri skrbeti kot za našo mladino. Bodoče matere bodo učile svoje otroke smučati in jih same vodile na mladinske terene. Takrat bomo s še večjim poudarkom lahko rekli — to je naš narodni šport.

ASP Primorje (Centralni odbor). Važna odbozna seja v četrtak, dne 29. t. m. ob 18.30 v kavarni Zvezda. Polnoštevilna udeležba vseh gg. odbornikov namočena. Tajnik.

Pavel Golja o Slovencih v Argentini

Liubljana, 28. okt.

Ravnatelj ljubljanske drame, priznani odlični pesnik, g. Pavel Golja, se je udeležil kot zastopnik ljubljanskega Pen-kluba svetovnega kongresa pen-klubskih organizacij, ki je bil od 5. do 14. septembra letos v glavnem mestu juž.-amer. republike Argentine — v Buenos Airesu. Počival je tja z ladjo tri tedne. G. Pavel Golja pa se ni zanimal samo za kongres Pen-klubov, na katerem je bilo veliko svečanih govorov o človečnosti, svobodi in vzvišenih nalogah lepsovljaj, doseženo pa je bilo jako malo, temveč se je g. Golja zanimal tudi za Slovence, ki žive v Argentini. Citatelim »Slovenci« je sicer znano iz mnogih dopisov, ki sta jih v naš list pošiljala, oziroma jih še pošiljata duhovnika gg. Kastelic in Hladnik, da živi v Argentini zelo močna naselbina Slovencev, zanimalo pa jih bo tudi, kako je spoznal in kaj je opazil med argentinjskimi Slovenci, g. Golja. Danes so nekateri ljubljanski časnikarji obiskali g. Golja, ki jim je v proštem razgovoru pripovedoval nekaj svojih vtisov o argentinjskih Slovencih:

Komemoracija za Bazovico

V Buenos Aires sem dospel v začetku septembra. Prvo nedeljo meseca septembra me v hotelu počilce nepričakovano neki Slovenec in me vabi na slovensko prireditve sredi mesta. Vabilu slovenskega društva, naj se udeležim prireditve, sem se z veseljem odzval, vendar pa sem si mislil, da ob takem dnevu ne more biti to kakšna velika prireditve. S spremlevalcem sva se pehala kilometre po buenosaireskih cestah, dokler se nisva ustavila pred nekim poslopjem. Bila je to tako zvana armenska dvorana. Ko sem stopil v dvorano, sem presenečen obstal. Dvorana, ki je znatno večja od uniskone, je bila nabito polna ljudi, in sicer samih Slovencev. Ti ljudje so žrtvovali edini dan, ko imajo prostvo v tednu, odpovedali so se nedeljskemu izletu, da so v vročini po več ur bili navzoči pri komemoraciji za Bazovico. Povrh tega pa so še plačali vstopnino, zakaj Slovenski klub, ki je to dvorano najel, je moral plačati 300 pezo, ali po našem kakšnih 3500 Din in te je moral klub seveda kriti z vstopnino. Ob 4 popoldne se je program začel, do 8 so komaj dovršili polovico in po 8 še nadaljevali s sporedom. Ljudje pa so kar neprestano vztrajali pri slovenski besedi, pri slovenskem petju in pesmi. Toliko požrtvovalnosti, toliko resnične vdanosti slovenski besedi še nisem videl. Nastopil sem tudi jaz in sem recitiral 4 pesmi ter žel za to seveda ogromno odobravanja. Ljudje so bili nadvse zadovoljni, da vidijo človeka iz domovine in to še celo javnega delavca, ki jih je prišel obiskat. Spoznal sem, kako odločni Slovenci so ti naši naselenci v Argentini. Po večini so vsi ti Slovenci iz Primorja. Čeprav imajo le malo zaslonbe pri Slovencih v Evropi,

vendar se vztrajno borijo za slovensko besedo in na vsak način ji hočejo ostati zvesti, dasi vedo za usodo naslednjih generacij, ki jo pa skušajo tudi preprečiti.

V Argentini je naseljenih kakšnih 30.000 Slovencev, največ v Buenos Airesu, milijonskem glavnem mestu, nekaj pa tudi v provinci La Plata, nekaj pa po drugih argentinjskih državah. V Buenos Airesu imajo naši Slovenci štiri društva, in sicer: Katoliško slovensko prosvetno društvo, Društvo »Tabor«, »Ljudski oder«, »Slovensko gospodarsko in podporno društvo«. Vsa ta društva so odločno slovenska, razlike v svetovnih nazorih se poznajo sicer tudi med argentinjskimi Slovenci. Nekateri so odločno katoliško usmerjeni, drugi pa nekoliko levičarsko, toda tudi slovensko orientirani. Med seboj pa so argentinjski Slovenci popolnoma složni in starih preprirov iz domovine ne obnavljajo, vsi pa so strumno organizirani. Ob istem času, kakor komemoracija v armenski dvorani, je bila komemoracija tudi v neki drugi dvorani na drugem koncu mesta, ki je bila prav tako odlično obiskana.

Socialne razmere

Slovenci v Argentini so po večini zaposleni kot kvalificirani delavci, ki zaslužijo primeroma prav dobro, to je kakšnih 5 pezo na dan, ali 65 dinarjev našega denarja. Življenje v Argentini je poceni, toda delavci morajo izdati mnogo za lepe oblike. Slabo obleden človek je v Argentini namreč nemogoče in ne dobi ni službe. Povrh tega pa mora vsak delavec imeti tudi neko rezervno v primeru brezposelnosti. Nekaj Slovencev pa je zaposlenih tudi kot zasebnih uradnikov in tudi ti primerno zaslužijo. Seveda niso več tisti časi, kakor so bili pred leti v Argentini, ko je imel vsak inteligent možnost sijajne kariere, da je le znal španski in še kakšen drug jezik. Tudi med zasebnimi uradniki nastaja v Argentini kriza dela. Nekaj Slovencev je zaposlenih tudi v Nemški banki, in sicer ravno zaradi tega, ker so Slovenci. Ti namreč posredujejo v pošilkah med Argentino in domovino.

Slovenska naselbina se zelo trudi, da čim bolj razvije svoje prosvetno življenje. V Argentini izhajajo trije listi, namreč »Slovenski tehnik«, »Novi list«, ki je glasilo društva »Tabor«, in pa mesečnik »Duhovno življenje«, ki ga izdaja gosp. Hladnik (ta mesečnik je tudi pri nas zelo znan). Zelo pa Slovenci tožijo, da nimajo knjig. Svoje skromne knjižnice, v katerih je kakšnih 100 izvodov, čuvajo in oskrbujejo kakor tabernakli. Vsak izposojalec mora za vsako izposojeno knjigo podpisati pravi reverz. Slovenci bi bili jako hvaležni, ako bi domovina poslala malo več knjig, sami si jih seveda ne morejo kupiti. Upati je, da bo sedaj, ko je naš poslanik v Buenos Airesu dr. Cankar, v tem oziru nekoliko boljše ter da bo domovina dala svojim ljudem nekoliko več knjig. Dolžnost posameznih založb in zasebnih darovalcev bi bila, da podpro te naše rojake. Veliko priljubljenost in splošno spoštovanje uživajo med naselenci tudi slovenski duhovniki, ki ne vrše samo verskega poslanstva, temveč tudi prosvetno. G. Hladnik je sicer duhovnik pri neki španski cerkvi, toda za Slovence stori veliko. Njegova vabila k maši pritebujejo celo listi, ki drugače verj niso naklonjeni.

Med Slovenci v Argentini pa je nedvomno najbolj zanimiva kariera slovenskega arhitekta Viktorja Sulčiča. Ta je doma iz Trsta, arhitekturo pa je študiral v Florenci. Ko je doštudiral, je odšel za službo v Argentino, dolgo časa pa ni mogel najti primernega zaslužka. Neki rojak ga je povabil na estancijo (kmetijo) k sebi za nekaj mesecev. Ko je prišel na kmetijo, mu je padel v roke star argentinjski časopis, v katerem argentinjska narodna banka razpisuje veliko nagrado za načrt za svojo palačo. Sulčič se je takoj spravil na delo in odposlal načrte. Bilo je o božiču, ko je dobil obvestilo, da je dobil prvo nagrado med neštetiimi projektanti. Obhujbala se mu je lepa vsota denarja dveh milijonov dinarjev našega denarja, toda tedaj je izbruhnila v Argentini revolucija in nova vlada ni hotela Sulčiču priznati nagrade. To ga ni porihlo, zakaj na mah je postal Sulčič eden najboljših znanih arhitektov v Argentini in vedno več je dobival naročil ter je primerno tudi obogatel. Z nekim drugim arhitektom je zgradil ogromno tržnico v Buenos Airesu, ki je največja na svetu. Na marmornati plošči te palače je izklesano tudi Sulčičevo ime. Končno je tožil tudi argentinško narodno banko za nagrado ter jo res dobil. Sedaj

Naznanila

Liubljana

1 Fantovski odsek Šentpeterske prosvete ima drevi sestanek s predavanjem g. kurata Slane »Psihologija zadnje ure«. Začetek ob 8. Pridite polnoštevilno.

1 Fantovski odsek Šentjakobskega prosvetnega društva ima drevi ob 8. v novem prostoru Priloz 8. 3. dvorščice, svoj redni sestanek. Na dnevnem redu je: vsa razgovora.

Ponovitev Lisztovega oratorija KRISTUS bo na Vernih duh dan, 2. novembra ob 20. v veliki Filharmoniji. Program: 1. Liszt: Oratorij KRISTUS (sedeži od 20—10 Din, dijaska stojšča po 3 Din). Franc Liszt, katerega 125-letnico rojstva in 50-letnico smrti praznujemo letos po vsem glasbenem svetu, je napisal to delo na podlagi globokih verskega besedila in je v glasbenem smislu umetniško visoke vrednosti. Ogromno delo izvajata orkester Ljubljanske Filharmonije, pevski zbor Glasbene Matice in solisti pod vodstvom opernega ravnatelja Mirka Poliča. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni. Dijaki dobe stojšča le na podlagi dijaške knjižice ali indeksa.

1 Nočno službo imajo jekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Garts, Moste.

Poizvedovanja

»Postno nakaznico« glasoče se na ime Jožef Vran, je neki lastnik gostilne v Rudniku pri Ljubljani pomotoma izročil nekemu k. je tamkaj prenečeval ob 26. na 27. t. m. Dotični se naproša, da izroči to izkaznico v uradništvu »Slovenci«.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.

Četrtek, 29. oktobra: Zaprti. Petek, 30. oktobra: Zaprti (Goetovanje drame v Celju). Sobota, 31. oktobra: »Kralj Lear«. Izven.

OPERA — Začetek ob 20.

Četrtek, 29. oktobra: »Dvojno knjigovodstvo«. Opereta. Red Četrtek. Petek, 30. oktobra: »Hoffmanov pripovedba«. Premier. ski abonma. Sobota, 31. oktobra: »Ples v maskah«. Red B.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 29. oktobra ob 20. uri: »Živi mrtvec«. Red C. Zvezane cene. Petek, 30. oktobra: Zaprti. Sobota, 31. okt. ob 20. uri: »Giganski prima«. Red B.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Četrtek, 29. oktobra: 12.00 Šramli igrajo (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah naročnikov — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Reproduktrani koncert Paula Whitemana — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 19.00 Čas, vreme, poročila, obvestila — 19.30 Nac. ura: Predavanje savena Sokola kraljevine Jugoslavije (Bgd) — 19.50 Zabavna ura: Srečanje (Stanko Biteznič) — 20.00 Vojlinski koncert g. Karla Rupla, pri klavirju g. prof. Marjan Lipovšek — 20.45 Reproduktrani koncert (godba na pi-hala) — 21.00 Dan našega osvobodjenja 1918 (g. insp. Ivan Dolenc) — 21.15 Koncert poveljskega zloga »Čankar« — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Klavirski koncert štiriročno (godni Brundž Zorka in Mahkota Manica). — Natančnejši spored prinaša tednik »Radio Ljubljana«.

Drugi programi

Četrtek, 29. oktobra, Beograd 1.: 19.50 Turška glasba — 20.30 Borlinski komorni orkester — 22.30 Radijski orkester — Beograd 11.: 20.00 Ogramba Jugoslavije pred zračnimi napadi — Zagreb: 19.50 Pronos iz Beograda — 22.30 Plesna glasba — Dunaj: 19.55 Vojlinska godba — 20.45 Humor — 22.30 Vokalni koncert — 23.10 Plesna glasba — Trst-Milano: 17.15 Vokalni koncert — 20.40 Izra — 22.15 Plesna glasba — Rim-Bar: 20.45 Opera, nato plesna glasba — Praga: 19.55 Poljudni koncert — 20.55 Orkestralni koncert — Varšava: 19.30 Laska glasba — 21.00 Szymanovskega koncert — 22.10 Laska in plesna glasba — Berlin-Königsberg: 20.10 Plesni večer — Vratislava-Stuttgart: 20.10 Narodna glasba — Köln: 20.10 Levelova opera »Eremit Arden« — Bukarešta: 20.30 Vojaska godba

JASO poziva svoje člane, naj se odzovejo povabilu Smučarskega kluba Ljubljana, in se udeležijo smučarske telovadbe, ki se vrši pod vodstvom tov. Dežnana, za tekmovalcev v ponedeljek in četrtek, za neterkmovalece v petek, obkara ob 18.30—20 ure v telovadnici klasične gimnazije, vhod iz Gajve ulice. Odbor.

Umetnik NA SVOJEM KLAVIRJU

niše pravi ton za svoje glasbeno delo, tako morete tudi Vi, dame, iz vzorcev barvanih rdeči za obraz od Bourjois izbrati pri svojem dobavitelju ono nijnano rdečico za obraz, ki Vam lepi najbolj pristojno. Nikar se ne zanašate samo na poljubno izbiro! S pomočjo vzorcev barv od Bourjois Vam je omogočeno, da takoj pri nakupu izberete ono rdečico, ki najbolj odgovarja Vašemu obrazu. Fard pasteli od Bourjois so ročno delani, sterilizirani v pari in ostanejo na čopiču trajno mehki in pabasti do konca porabe in nikdar ne odrde.

Fards Pastels BOURJOIS

93-C A.P.

Staro železo

stare kovine: baker, cink, medenino itd. kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

Strojne tovarne in livarne d.d., Ljubljana

je Sulčič eden najbolj znamenitih arhitektov v Argentini.

O Argentini bi se dalo še mnogo govoriti, toda glavno je, kar sem hotel v svojem intervjuju poudariti: Argentiniskim Slovencem moramo poslati čim več knjig.

KLAVIRJI!

V zalogi tudi zmeraj preigrani klavirji in pianini

Zelo zmerne cene! — Prodaja na ugodna mesečna odplačila!

Vsakovrstna popravila in uglaševanja strokovnjaško!

M. ROPAS - CELJE

Stalna zaloga prvovrstnih svetovnih znamk, kakor:

„STINGL“
„HOFMANN“
„FÖRSTER“
„PETROF“
„EHRBAR“

Globoko užalošeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, sestra in teta, gospa

Marija Travizan

soproga trgovca

dne 28. oktobra 1936 v ranih jutranjih urah, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage nepozabne pokojnice se bo vršil v petek, dne 30. oktobra ob pol 10 dopoldne na pokopališče v Prečno.

Bršljin pri Novem mestu, dne 28. oktobra 1936.

Travizan Anton, soprog, Marijan in Ivan, otroka, ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

Damske plašče

dekliške in otroške v vseh velikostih, kakor tudi vso ostalo damsko in otroško konfekcijo cenejše vrste, dobite v največji izbiri pri

F. I. Goričar :: Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 29.

Lastna delavnica za konfekcijo. Sprejemamo tudi po naročilu.

Službodobne

Mojstra

prerezovalnice in šivalnice, ki je ob enem izvežban modelir, iščem za stalno zaposlitev. Predpogoj je večletna praksa v tuzemskih tovarnah v zgoraj imenovani specialni stroki. Ponudbe na »Jara«, tovarna čevljev, Tržič. (b)

Postrežnico

sprejemam takoj k štiriclanški družini. Naslov v upravi »Slov.« št. 16027. b

Kuharico

za samostojno gospodinjstvo išče večja trgovina. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Trgovca« 16011. (b)

Službeiščejo

Pekovski pomočnik

za skupno delo, dobra moč, ob enem izprašan šofer, zmožen popravila in kavelje, išče premestitve. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 15992. (a)

Logar

z državnim izr. n in večletno prakso — išče primerno službo. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Ptuj. (a)

Vajenci

Vajenka

s potrebno šol. izobrazbo gre v kakršnokoli trgovino v mestu ali na deželi. Je močna in zdrava, stara 16 let. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 15996. (v)

Posrestva

Vogalni parceli

za stavbo ob Opekarski cesti - ugodno prodaja Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (p)

Prodamo

Hubertuse

nepremičljive 250 Dtn, in vsa oblačila po neverjetno nizkih cenah si nabavite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (1)

Telefon 2059

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS

odui

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Kari Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (1)

Buteljsko vino

1908, 1917, 1921, 1932 — loco engros 10 Dtn. Dekanjski urad Sv. Andreja v Hlozolah. (1)

Prst za vrtove (humus)

dobavl takoj po nizki ceni in v vsaki množini gradbeno podjetje Anton Mavrič, Tyrseva 55. Telefon št. 33-52. (1)

SOBE

ISČEJO:

Lepo sobo

oddam pri kolodvoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 15999. (s)

ODDAJO:

Opremljeno sobo

z oskrbo ali brez, iščeta dve sestr. Ponudbe upr »Slov.« pod »Inteligentni« št. 16010. (s)

Dve gospodični

sprejemam v sobo z dvema posteljama. Ulica na Grad št. 7. (s)

Stanovanja

Celo nadstropje

petsočno komfortno stanovanje z vsemi pritliklami, pripravno tudi za zdravnika ali odvjetnika, takoj oddam v Gledališki ulici. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 16022. (c)

Kupimo

Suhe gobe

fižol cipro, Koka, zelenček - nudite takoj trdki A. Nachbar, Radeče. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Naročajte in širite

»SLOVENCA«

Izbira ni ležka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširši mi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!

+

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš ljubljenski sin, gospod

Pepo Čretnik

sin izdelovatelja poljedelskih strojev

v 31. letu starosti, dne 27. oktobra ob šestih zvečer, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb našega ljubega sina bo v četrtek, dne 29. oktobra ob pol petih popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Sv. Juriju pri Celju.

Sv. Jurij pri Celju, dne 28. oktobra 1936.

GLOBOKO ŽALUJOČI STARŠI

+

Globoko potrji javljamo pretresljivo vest, da je dne 26. oktobra ob sedmih zjutraj po dolgem bolehanju umrl naš soustanovitelj, član načelstva, oziroma nadzorstva, gospod

Miha Grešek

posestnik

Pogreb blagopokojnega bo danes ob desetih popoldne. Ohranimo mu časten spomin!

Trbovlje, dne 28. oktobra 1936.

Načelstvo Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Trbovljah.

Prilika, katere ne sme nihče zamuditi!

ker izpraznimo našo zalogo

Fantovske hlače od	Din 27.—
Moške hlače od	„ 42.—
Mornariške otroške obleke od	„ 68.—
Moške obleke od	„ 150.—
Moški plašči od	„ 165.—

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 LJUBLJANA Siritarjeva ul. 1-3

Denar

Bančne, kreditne in

denarne posle

kupoprodaje vrednostnih papirjev izposlujem najkulantneje takoj v gotovini.

AL. PLANINSEK,

Ljubljana — Beethovnova ul. 14/I. — Telefon 35-10

85.000 Din vloge

(tudi manj) Ljudske posojilnice v Celju, prodam za gotovino. Naslov pove uprava »Slov.« pod šte. 15995. (d)

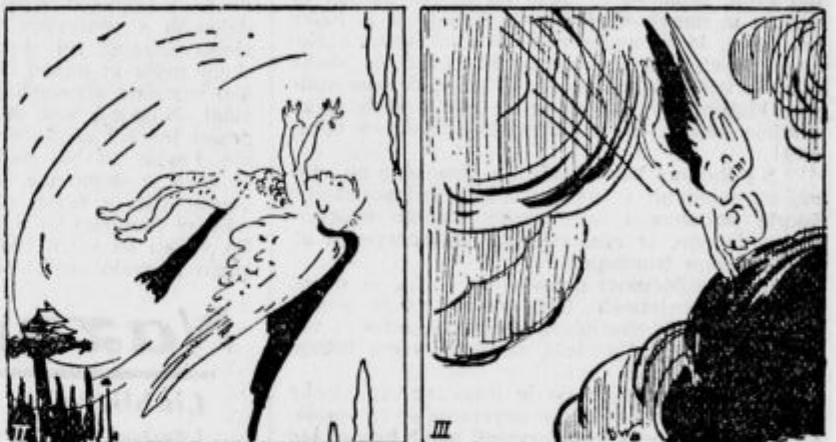
Tinček in Tonček v Atlantidi

194.

Tinček se nauči leteti.

»Halo, Tinček,« je zakričal deček s pečine, »premikaj perotnice tako kot ptice, sicer boš strmoglavil v prepadi!« Te besede so dale Tinčku pobude in poguma. Na vso moč je začel mahati s perotnicami in posnemati ptice.

»Tako, zdaj pa že greš si je na tihem rekel, ko je dobil ravnotežje in je čutil, da obvlada perotnice. Ves navdušen je napravil nekaj širokih krogov v zraku, potem pa je švignil navzdol kot pišca.

+

Umrli je naš predragi oče, gospod

Franc Hribar

posestnik v Trbovljah

Pogreb bo v četrtek ob devetih popoldne. Blag mu spomin!

Trbovlje, dne 28. oktobra 1936.

Žalujoči rodbini:

Tauš in Hribar.

+

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočni poklical po dolgotrajni, mučni bolezni v lepše življenje našo zlato mamico

Alojzijo Kermel

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 29. oktobra ob 4 popoldne iz mestne mrtvašnice na mestno pokopališče.

Sv. maša zažalostna se bo brala v petek ob 7 zj. v magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 28. oktobra 1936.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

Alja Rahmanova:

Tovarna novega človeka

Roman.

Večkrat si je že stavila to vprašanje. Srečen smehljaj je prešinil sedaj njen obraz: danes je vedela, zakaj je takrat morala smrt mimo nje. Bila je izbrana, da reši človeka! In če se ji je ta naloga še pred nekaj minutami zdela skoraj pretežka, je sedaj vedela, da se ji mora posrečiti. Zakaj naj bi sicer Bog storil na njej prvi čudež, če bi ne hotel dovršiti z njo tudi tega, drugega.

36.

V hišici vedeževalke Nastje se je vršilo posebno zborovanje. Enooki mladič z daleč naprej štrlečo spodnjo čeljustjo in z značilnim izrazom zločinca je bil predsednik. Bil je to Filka Grjasnov, ki je po izkazu GubRoziska imel na vesti najmanj devet umorov, ki ga pa nikoli niso mogli prijeti. Oblečen je bil v jopič skoraj čisto damskega kroja, ki jo je pritrjeval s širokim usnjnim pasom, v katerem je tičalo močno zakrivljeno tatarsko bodalo. Na ta nož, ki je bil po njegovem prepričanju nekoč last Mamaja, je bil posebno ponosen.

»Ne, jaz sem proti!« je izjavil odločno. »Tu se sekira že bolj obnese. Glavo v luknjo na ledu, s sekiro po lobanji, in konec je!«

»Mislim, da bi bilo bolje v kopalnici!« je pripomnila bleda ženska, ki je imela skoraj ves obraz pokrit z ruto. Bila je vedeževalka Nastja.

»Tako, tako, v kopeli,« se je upiral Filka, »ali se ne spominjaš več, koliko sitnosti smo imeli pri zadnji trgovčevi ženi, preden smo odstranili sledove krvi?«

* Kriminalna oblast.

Nato se je obrnil k bledemu fantu, ki je imel na licu velik gnojen tvor:

»Ti pa, Puzankov, jo boš čakal na obrežju; porečeš ji, da prihajaš ravno od vedeževalke Nastje, ki ti je pomagala zoper nesrečno ljubezen. Poveš ji, da ti je pri luknji v ledu napovedala bodočnost. Moral si pogledati v vodo, da si videl svojo podobo!«

Puzankov je potem, ko je zbežal iz »Tovarne novega človeka« zašel v sodrgo vedeževalke Nastje. Imel je sicer zaradi več težjih tatvin že prej opravka s kaznilnico, toda z »mokrimi posli« se ni nikoli ukvarjal; nekakšen nepremagljiv strah ga je vedno zadrževal od tega. Nato pa se je zaljubil v Nastjo, postal od nje suženjsko odvisen in zaradi tega se je tudi že udeležil, četudi s strahom in studom, zadnjih »mokrih zadev« sodrg. Kjer pa je mogel, se je skušal izviti, in zato je tudi sedaj dejal:

»Zakaj pa bi jo moral ravno jaz privedi semkaj? S svojim tvorom se bom pri tem še prehladil!«

Nastja ga je zapovedovalno pogledala in takoj je utihnil.

»Torej, privedel boš trgovčevu ženo semkaj,« je ponovila Filka; nato je nadaljeval, obrnjen k Nastji:

»Pa ne pozabi ji še prej vedeževati iz njenih okrasov in jo pripraviti do tega, da jih pusti tu. Da ne bo mo zopet vlekli darila iz luknje v ledu!«

Prav tedaj, ko si je Puzanov oblekel svoj kožuh in si obvezal tvor s staro, umazano ruto, je krenila Nina Aleksandrovna na pot k vedeževalki. Nikomur ni izdala ničesar o svojem namenu, oblekla se je kakor žena s kmetov in si zakrila glavo z dolgo ovratno ruto, da bi je med potjo nihče ne spoznal. Bilo je nenavadno mrzlo; belo nebo je v siju večernega mraka grozeče ležalo nad široko cesto. Ko je hotela Nina Aleksandrova kreniti po pobočju nizdol, da bi stopila na široko snežno polje, pod katerim je dremala reka, je za trenutek obstala. Neki notranji glas ji je govoril, da bi bilo bolje, če se vrne;

potem je mislila: če mi Nastja ne more pomagati, kaj mi potem sploh ostane od življenja? In s hitrimi koraki je gazila sneg, ki je pokrival kotline, v katerih je zamrznila voda. Pot se je vlekla v neskončnost; kmalu je morala Nina Aleksandrovna zadržati korake, kajti sneg je postal vedno globlji in globlji. Potegnil je močan veter; ko je dosegla približno sredino reke, je postal tako močan, da je morala napeti vse sile, da je ni prevrgel. Sneg, ki ga je vihar v neenakih plasteh medel pred seboj, ji je zastiral vsak razgled; medtem se je skoraj popolnoma znočilo. Nina Aleksandrovna je neodločno obstala in se obrnila. Videla je, kako so se v daljavi povsem medlo zablistale mestne luči; mislila je na svojo toplo sobo, na samovar; že je bila skoraj na tem, da se vrne — tedaj pa se je spomnila čemernege, nezadovoljnega obraza svojega Borisa in šla je odločno naprej proti drugemu bregu. Tako se je zopet nekaj časa pehala dalje. Da bi dobila nekoliko sape, se je za nekaj minut obrnila s hrbtom proti vetru. Pri tem pa je najbrž nehoteno napravila nekaj korakov v stran; kajti, ko se je zopet obrnila, je s strahom opazila, da je zašla s pota, ki je bil označen z zataknjenimi jelkami. Kamor je pogledala, je videla le snežne grude, ki so se fantastično odbijale od neba; drevesa so kakor začarana izginila. Ničesar ni bilo razen snega in ledu in strašnega viharja, ki jo je neovirano medel čez neskončno planjavo. Zdelo se ji je, da plešejo okoli nje strahovi kot beli polipi, ki stezajo svoje lovke po njej. Roke in noge so ji otrpnile od mraza in srce ji je zastalo od strahu. Zbrala je svoje poslednje moči in gazila dalje, skoraj do prsi v snegu. Kako dolgo se je še tako vlekla naprej, ni mogla več presoditi. Bila je tako izčrpana, da ni mogla napraviti niti koraka več. Mislila je le na to, da mora stati.

Tedaj je čutila, kako jo je nekdo zgrabil za ramo. Bilo je tako nepričakovano, da je znova začutila življenje v žilah. Obrnila se je in videla pred seboj moža, ki ji je zaklical:

Celoletna naročnina na:

Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 132.- ali mesečno Din 11.-

Kosmos

Jugoslovanska knjižarna

Zahvala zvestim volivcem!

Vam vsem, ki ste sledili pri občinskih volitvah mojemu pozivu in dosegli tako časten uspeh, iskrena zahvala!

Vsak na svojem mestu hočemo uneto vršiti svojo dolžnost ter izpolniti po svoji vesti in možnosti zaupano nam nalogo.

Naše nesebično delo bo rodilo najlepši sad: Narod duševno in telesno zdrav ter zadovoljen, domovina pa urejena in močna.

Sodelavci, somišljeniki in prijatelji, hvala Vam!

[Podpis]

Po volitvah v mariborski okolici

Rdeči obroč okrog Maribora

Sv. Lenart, JNS-arska trdnjava, padel

Maribor, 27. oktobra.

Občinske volitve so bile za Maribor izrednega pomena. Vsa javnost je z največjo napetostjo pričakovala, kako bo volila mariborska okolica. Saj je bilo neprestano govora o »rdečem obroču« okrog Maribora, ki ga bodo tvorile občine Studenci, katera je že na pol v rokah marksistov in občini Pobrežje in Košaki. K tej rdeči barvi so pristavili še svojo modro »nacionalisti« in pofovc, ki so do sedaj na Pobrežju in v Košakih imeli komando in tako je bilo precej razširjeno prepričanje, da gre JRZ v najožji mariborski okolici v borbo brez upa zmage. Obe občini bosta padli v roke »judske fronte«, ki je šla v Košakih pod skupno zastavo v boj, na Pobrežju pa v spretno zamišljeni dvojni kombinaciji: JNS posebej, marksisti in pofovc pa skupaj. Rezultata volitev, sijajni, da ga takega ni pričakoval noben optimist, je enkrat za vselej pomedel z bajko »rdečega obroča« okrog Maribora. Pokazalo se je, da je marksisti in pofovc v mariborski okolici komaj peščica, ogromna večina ljudstva pa je sita njihove diktature in je neomajno v taboru JRZ. Z absolutno večino sta v obeh občinah zmaga nosilca liste JRZ, v Košakih minister v p. Ivan Vesenjaj, na Pobrežju pa Karel Stržina. Obe najvažnejši okoljski občini sta prišli v roke poštenih, delavnih mož.

»Zmaga v Košakih je tako prepričevalna, da je sam narodni poslanec Janžekovič, košaki domačin in do svoje izvolitve dne 5. maja od JNS vsiljeni

župan, »padel skozi«, ker je bil na Cerinškovi listi tretji, v novi odbor pa prideta samo prva dva. G. poslanec bi si bil tako blamažo pač lahko prihranil! Volitve so najbolj pokazale, koliko je njegovim občanom do njega. Odlično so se držali v tej občini Sentpetrčani, ki so skoraj vsi do zadnjega volili Vesenjajev list. Tretja — Korenova lista sploh ni prišla v poštev. Najbolj so se odrezali njegovi agitatorji, ki so pili in jedli mesec dni zastoni! Prav tako sijajna je zmaga na Pobrežju. Tudi Stržinova lista je dosegla absolutno večino, kljub ogabni borbi, ki so jo vodili proti njej združeni rdeči in plavi nasprotniki. Navdušene ovacije, ki jih je prirajalo na večer volitev po razglasitvi krasnega rezultata pobrezško prebivalstvo svojemu novemu županu, so najbolj prepričevalni dokaz, da so dobili pravega moža za voditelja svoje občine.

Prav zanimive in živahne komentarje vzbujajo v Mariboru, še bolj pa v Slovenskih goricah volitve v trgu Sv. Lenart v Slovenskih goricah, kjer je dr. Goršek, ki je dosedaj vedril in oblačil v Slovenskih goricah in vladal po svoji mili volji v celem okraju, propadel. Te volitve so zanj najhujši udarec, ki ga je kdaj zadel v njegovem političnem delovanju. Njegovemu kraljevanju v Slovenskih goricah je z njimi postavljen mejnik, preko katerega ne bo mogel več naprej. Za Slovenske gorice je zmaga v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah ogromnega pomena, za nesebično delo naših ljudi pa največje zadoščenje.

„Slovensko listo volim!“

Tako so izjavljali v nedeljo v kozjanskem sodnem okraju (politični okraj Šmarje) zavedni slovenski volivci in povsod premagali po večini zapejlane tako zvane »mačkove«. Naše ljudstvo je torej tudi v kozjanskem okraju spoznalo, da je tako zvano »mačkovstvo« samo neresna politična zmes, ki le zlorablja dr. Mačkovo ime.

Njhujša borba se je bila na Pilštanju, ki obsega prejšnjo občino Pilštanj ter znani bivši občini bivših samostojnežev Prevorje in Zagorje. V tej občini leži tudi znana vas Lesično, v kateri je bil rojen oče dr. Mačka. Vsem je še v spominu, kako so lansko poletje na pobudo dr. Doboviška v Lesičnem odkrili spominsko ploščo dr. Mačkovemu očetu in zborni skupaj več tisoč radovednežev iz Slovenije in Hrvatske, da bi se na ta način na zunanji pokazalo, češ da je vse za dr. Doboviškom, posebno pa v občini Pilštanj. Pa tudi to izrabljanje dr. Mačkovega imena ni rodilo zaželenega sadu. To nedeljo so volivci kozjanskega okraja z veliko večino odklonili lažimačkovstvo. Kljub velikanskim naporom, lažem in hujkanju ljudstva se »mačkovcem« ni posrečilo te občine našim vrstam iztrgati. Zmagal je dosedanj župan Tacer z 274 proti 213 glasovom.

Na glasovni pri Sevnici so se ljudje naravnost z ogromno večino izrekli proti mačkovstvu. Saj je

dobil naš dosedanj župan Romih 419 glasov, nasproti 118 glasovom Jazbeca.

St. Peter pod Sv. Gorami je veljal doslej kot nepremagljiva »napredna«, sedaj pa »mačkova« trdnjava, na katero je dr. Dobovišek trdno računal. Zavedni Sentpetrčani pa so mu s svojimi glasovi račune temeljito prekrizali. Naš nosilec Zorenč je dobil 307 glasov, nasprotni Stadler pa 198. Led je prebit, bajka o nezlomljivi »napredni« trdnjavi ali »mačkovski kuli« se je razblinila.

V Kozjem je zmagała s 174 glasovi proti 118 Jevšnika »Združena gospodarska lista Kozje-Veterinik-Zdole«. Nosilec je bil dr. Kloar, ki ima namen pripraviti čimprej ozračje in možnost novi upravi, ki bi naj izvedla sanacijo občine. Listo so sestavili kot začasno listo gospodarski krogi vseh stanov in orientacij, vključitvi tudi pristaše JRZ, a izključitvi »mačkovcev«.

Tu so se mačkovi grdo vrezali. Mislili so potegniti za nos naše pristaše, ki so že bili njihovo listo podpisali, misleč, da je sklenjen kompromis, pa so mačkovi sami na dila ostali. Ko so naši pristaši spregledali njihovo nečedno igro, so se pridružili opisani »Združeni gospodarski kot izrazito protimačkovski in resni pripravljali listi za bodočo novo sanacijsko upravo«, ki bi se naj čimprej uresničila.

Rakek - v taboru JRZ

V nedeljo je padla tudi najmočnejša liberalna trdnjava na Notranjskem. Po več ko 20 letih smo dobili župana-domačina, ki ga je ljudstvo izvolilo z nepričakovano za naše razmere krasno večino. Borba za občino se je pričela že pred enim mesecem. Mogočniki iz JNS, ki so bili vajeni neomejene gospodstva, so si do zadnjega domišljali, da jim je zmaga absolutno zagotovljena. Obestno so nam »ponujali« 150 odvisnih glasov. Prej da se bo prevrnil Javornik, so rekli, kakor bo dr. Korošec pristaš rakovski župan. Naši možje in fantje pa so strnili vrete in se složno in sistematično pripravili za boj. G. Slavčar — JNS-arski kandidat in bivši župan — je tutil, da mu bo šla trda, zato si je osebno mnogo prizadel na agitaciji. Pa ni uspel, da bi se ga v volivnem boju res poštovnovalno podpirali ljudje, ki imajo sicer kot trgovci polna usta besed o lojalnosti in politični brezbarvnosti. Zmagal je naš kandidat g. Andrej Modic z večino 144 glasov. Ogromna množica je navdušeno pozdravila

izid glasovanja in se za zastavami zila v dolg sprevoz skozi Rakek, vzklikajoč dr. Korošcu, banu in novemu županu. Z belkona gasilskega doma se je burno pozdravljen zahvalil volivcem novi župan, ki je med drugim rekel: »Nisem se potegoval za župansko čast, pa sem vendar ponosen, da sem zmagal kot nosilec dr. Koroševih idej. Zato naj moj prvi pozdrav velja voditelju slovenskega naroda dr. Korošcu. Po veličastnih manifestacijah so se množice dostojno razšle. Nekaj nasprotnikov pa je s pomočjo znane mladine poizkušalo vprijeti protimanifestacijo, vzklikajoč za cepitev od Rima. Za ostale predrzne vzklike bomo zapeljane skušali počiti.

JNS-arskega paševanja je tudi na Rakeku konec. V občino bo prišel nov duh in metode. Ko bomo skrbno in vestno delali za dobrobit vseh občanov, bomo mimogrede natančno premetrili preteklost, kar naj si dobro zapomnijo vsi, ki so nas doslej imeli za nezmožne in premehele!

Lep uspeh JRZ v občini Videm-Dobrepolje

Občinske volitve v naši občini so se končale z nepričakovano sijajnim uspehom. Od 1149 v volivnem imeniku vpisanih volivnih upravičencev je glasovalo za edino vloženo in potrjeno listo JRZ 926 volivcev, kar znaša v odstotkih 80,59% vseh volivnih upravičencev. Da je naš uspeh pri teh volitvah dosegel višek, je razvidno že iz dejstva, da je lista JRZ dobila pri sedanjih volitvah 25 glasov več, kakor sta dobili pri občinskih volitvah v letu 1933 obe listi, t. j. JNS in naša lista skupaj (JNS z nosilcem listom je dobila pri volitvah v letu 1933 od 1106 vpisanih volivcev kljub izrednemu terorju in goljufijam le 326 glasov, lista z nosilcem Strnadom pa 475 glasov).

Kako lep uspeh JRZ je bil pri teh volitvah, je pa zlasti razvidno iz dejstva, da je dejansko glasovalo pri volitvah 89%; kajti ugotovili smo točno, da je 108 volivcev takih, ki niso mogli voliti (mrtvi, težko bolni, vojaki in iz občin odsotni) in da je resnično le 115 volivnih upravičencev takih, ki so ostali doma. Tudi od teh 115 (10%) volivnih upravičencev je nekaj takih, ki se volitev sploh niso nikdar udeležili, nekaj takih, ki simpatizirajo z JRZ, pa zaenkrat niso hoteli še javno pokazati tega pri teh volitvah, nekaj takih, ki so sicer naši, pa niso šli sedaj na volišče bodisi iz užaljenosti ali nerazpoloženja proti posameznim kandidatom itd. in komaj 2 do 3% pravih političnih nasprotnikov.

Proti zobnemu kamnu

Solvolith

zobno pasto
ki vsebuje naravno
KARLOVARSKO RAZTEPALNO SOL

Z avtomobila je padel in se ubil

Škofja Loka, 28. okt.

V Liki, 30 km od Knina, se je v noči od sobote na nedeljo pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postal 23 letni šofer Stanislav Frlic, doma iz Gorenje vasi pri Poljanah in v službi pri avtopodjetju Ivan Mrak v Dolu. V četrtek, 25 t. m. popoldne so se odpeljali s tovornim avtomobilom v Šibenik po vino za dva gostilničarja iz škofje-loške okolice. Srečno so dospeli v Šibenik, napolnili sode in se v soboto proti večeru odpeljali proti domu. Šofiral je lastnik sam, šofer Stane pa je sedel zadaj, kjer si je, takoj za kabino, priredil precej udoben sedež. Ko so vozili že od Knina dalje, jih dohiti motociklist z vestjo, da so našli šoferja Staneta, z razbito lobanjo. Ko ustavijo avto, morajo z grozo priznati, da je vest najbrže resnična, ker je bil prostor za kabino prazen. Vrnejo

se na označeno mesto, kjer se je pripetila nesreča. Medtem pa je Staneta že odpeljal mimoidoči luk-suzni avto v bolnišnico v Kninu. Bil je nezavesten in zdravniki so ugotovili, da ima počeno lobanjo in da mu ni rešitve. V nedeljo ponoči je podlegel poškodbam. Kako se je nesreča pripetila ni mogoče točno dognati. Verjetno je, da se je vsled mraza vzdignil, da bi si popravil sedež in se topleje zavil, pa radi slučajnega sunka izgubil rav-novesje ter padel z voza.

Pokojni Stane je bil doma iz revne družine, oče mu je umrl še kot otroku. Mati je njega in hčer z velikim trudom spravila do kruha in on ji je bil sedaj na starost edina opora. Vsi, ki so ga poznali so ga ljubili, ker bil je vzoren sin, re-sen in značajan mladenič, pošten in delaven. Ubo-gi materi izrekamo iskreno sožalje, pokojni Stane pa naj počiva v Bogu.

Proslava čsl. narodnega praznika

Ljubljana, 28. okt.

Danes ob 11 dopoldne je tukajšnji češkoslo-vaški konzul g. ing. St. Miniovsky ob priliki pro-slave češkega narodnega praznika odlikoval več slovenskih kulturnih delavcev. Njihova imena smo že objavili. Ob tej priliki je imel g. konzul lep govor na odlikovanje, v katerem je povdarjal važ-nost njihovih dela ter z zadovoljstvom konstatir-al, da je našel v slovenski Ljubljani toliko razu-mevanja za češko gospodarstvo in kulturo, kakor ni pričakoval. V imenu vseh odlikovancev se je zahvalil g. konzulu g. prel. univ. prof. dr. Grivec, ki je povdaril, da je njegovo delo daleč od go-spodarstva in politike, temveč le idejno in versko usmerjeno ter odlikovanje takega dela še očitneje dokazuje, kako zna češkoslovaška vlada ceniti duhovne kulturne vrednote. Odkar so Slovenci še v dobi sv. Cirila in Metoda izgubili teritorialni etik s Čehi, smo zvezani od sedaj po gospodarstvu in politiki, predvsem pa nam je potrebno kulturno-idejnih etikov. V imenu vseh je izrazil zahvalo z vročo željo, »da bi bila počastitev današnjih od-likovancev mlajšemu rodu v pobudo, da v duhu tradicij sv. Cirila in Metoda, v duhu slovenskega bratstva in idealizma nadaljuje naše delo za naj-iskrenejše in najtesnejše prijateljstvo Slovencev in vse Jugoslavije s Češkoslovaško.« Nato je nago-voril vse slavljence v imenu izvršilnega odbora vseh slovenskih lig predsednik g. dr. Egon Stare, ki je za vsakega slavljence posebej našel laskave in priznalne besede.

Takoj po podelitvi odlikovanj je g. konzul za-čel sprejemati čestitke k narodnemu prazniku, ki so mu jih izražali najvišji naši državni funkci-o-narji, kakor tudi številni predstavniki kulturnih in gospodarskih ustanov. Recepcije se je udeležil g. ban dr. Natlačen z gospo, g. podban dr. Majcen, g. generala Tončič in Popadič, g. župan dr. Adle-šič, gg. senatorja dr. Gregorin in dr. Marušič, ravnatelj Oton Zupančič, komisar TOI dr. Logar, predsednik OUZD Kremžar, uredniki »Slovenca« in drugih listov, vseučiliški profesorji dr. Snoj, dr. Erlich, dr. Dolenc, dr. Lukman, ravnatelj Re-mec, predsednik Radia prof. Koblar in predstavniki skoraj vseh ljubljanskih kulturnih društev. Recepcija je trajala do pol 2. Ljubljana je na ta način slovesno proslavila češki narodni praznik.

Letalski napad na Ljubljano

Po nalogu vojnega ministrstva se bo vršila pri-hodnje dni dnevna vaja o letalskem napadu na Ljubljano in o pasivni obrambi prebivalstva.

V zvezi s tem in v sporazumu z upravo policije v Ljubljani, se izdajo sledeča navodila za zadržanje prebivalstva ob času napada na mesto:

Pri vaji se bodo uporabila aktivna napadalna in obrambna sredstva, to je obrambni topovi, mitra-ljezi itd., a bombna sredstva bodo markirale svet-lobne rakete in to rdeče rakete rušeče bombe, zele-ne rakete strupene ter bele rakete pažarne bombe, kakor tudi druga sredstva.

Pasivna obramba bo sestavljena iz sanitetskih oddelkov za pomoč ranjenim in zastrupljenim, oddelkov za ugotavljanje in uničevanje bojnih stru-pov, požarnih oddelkov in tehničnih oddelkov za odkopavanje ruševin ter popraviljanje električnih, vodovodnih in plinskih naprav. Ker je ta vaja obem tudi vezbanje prebivalstva, kako naj postopa v primeru resničnega zračnega napada in je tedaj v življenjskem interesu vsakega posameznika, po-zi-vamo vse ljubljansko prebivalstvo, da se ravna po teh navodilih.

Pričetek vaje in s tem bližanje sovražnih letal se bo objavilo z znakom »Vzbuna« (alarm), in si-cer s 3 zaporednimi topovskimi strelji na Gradu, z zateglim tulenjem vseh tovarniških siren, piska-njem železniških lokomotiv, z rogovi, ki bodo na-meščeni na raznih vzvišenih točkah po mestu in z zvo-nenjem vseh zvonov na Gradu, ki jim sledi zvo-nenje z vsemi zvonovi vseh cerkva po mestu. Ta znak bo trajal 2 minuti. Čim bo dan znak »Vzbu-na«, se mora ustaviti ves promet (tudi tramvajski, avtomobilski itd.) po vseh ulicah.

»Prestane nevarnosti« bo objavljen z zvone-njem velikega zvona na Gradu, ki mu sledi zvo-nenje samo velikih zvonov vseh cerkva v mestu.

Ta dva zakona si mora vsakdo radi pravilnega postopanja dobro zapomniti.

Zadržanje pri vaji

1. Prebivalstvo, ki ga preseneti znak »Vzbu-na« na ulici, v tramvaju itd., se mora skriti v naj-bližje hišne veže, hodnike, javne lokale itd.

Avtomobili in druga prevozna sredstva (razun tramvajskih voz, ki ostanejo prazni na mestu), se morajo takoj po ustavitvi prometa takoj umakniti v stranske, skritejše, ne prometne ulice in se tam raz-vrstiti ob desni strani. Ročne vozičke in slično pa je treba spraviti v najbližja dvorišča, toda tako, da ne bodo ovirala vhoda v dotične hiše.

Nihče ne sme na ulici ali kje drugod opazo-vati kretanja aeroplanov.

2. Oni, ki bodo ob znaku alarma v javnih loka-ljih, uradih itd., naj ostanejo tam, a ne v bližini oken, vrat, ali celo pred vrati.

3. Stanovalci, ki bodo ob znaku napada doma,

Vsako navadno svetilko

zamorete pretvoriti v

Aladdin

petrolejsko-plinsko svetilko

125 sveč

jakosti z

originalno angleško

„SUPER-ALADDIN“

glavo za svetilko.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

„BARZEL“ d. d.

Subotica

Zahtevajte brezplačen prospekt!

Streli na župana Jana

»Slovenec« je že svoj čas obširno pisal o streljah na gorjanskem županu g. Jakobu Janu. Dogodek je razburil ves gorenjski kod. Bilo je 26. maja letos, ko sta se okoli 17.30 vračala g. župan in tajnik Josip Zemva po končani komisiji iz Zadrtika po cesti v Gorje. Kar se je začel silen pok iz puške. Kroglja je frčala mimo ušesa tajnikovega. G. župan je najprej pripomnil, da je moral streljati kak divji lovec na srno, a je cilj zgrešil. Ko sta šla kakih 200 korakov naprej, je padel drugi strel. Kroglja je zadela g. župana pod levo pazduho, ranila od zadaj kožo in mu nato zdrobila žepno uro, ki jo je nosil v letnem jopiču v zgornjem žepu. Bila je velika nevarnost, da bi bil lahko g. župan zadet v srce. Uvedena je bila obširna preiskava. Zadevo so najprej preiskovali domači orožniki, pozneje pa so preiskavo vodili tudi detektivni ljubljanske policije. Mnogo oseb je bilo zaslišanih, ki so bile osumljene tega napada. Naposled, le na podlagi neklih indicij, sta bila 15. julija aretirana samski kolar Vinko Peterman z Gorji in 70-letni ogljar Mitja Stefan, ki biva v svoji ogljarski koči že nad 30 let, a je rodom iz Postojne. Njegov praded se je pri-selil v naše kraje iz nekdanje avstrijsko-ruske meje. Proti njima je bila uvedena sodnokazenska preiskava. Predsednim gosk. Frana Kovača se je večer vršila glavna razprava proti obema osum-ljencema, ki sta zanikala krivdo in navajala svoji alibi. Kot pričča zaslišani g. župan Jakob Jan je poudaril, da se je mnogo ugibalo, kdo naj bi bil storilec. Ne more reči, da bi kdo izmed obeh obtožencev gojil posebno sovraštvo proti njemu. Zaradi pomankanja dokazov sta bila v smislu § 280 k. p.

